

Strategický plán města Červený Kostelec pro období 2014 - 2020

Strategická část

Ve spolupráci s městem Červený Kostelec zpracovala:
Východočeská rozvojová s.r.o.

www.vychodoceskarozvojova.cz

Obsah

1. Úvod	5
2. Postup zpracování strategického plánu	7
2.1. Hlavní etapy zpracování strategického plánu.....	7
2.2. Zapojení veřejnosti a odborných útvarů	9
2.2.1. Zapojení veřejnosti a klíčových aktérů města	9
2.2.2. Odborné struktury zapojené do přípravy strategického plánu	10
3. Analytická a syntetická část.....	13
4. Strategická část.....	18
4.1. Struktura strategie.....	18
4.2. Role města při realizaci aktivit přispívajících k plnění cílů strategie	20
4.3. Koincidenční tabulka – vazba SWOT ke specifickým cílům prioritních oblastí.....	21
5. Prioritní oblasti rozvoje města	23
5.1. Prioritní osa 1: Infrastruktura a životní prostředí.....	23
5.1.1. Východiska pro formulaci prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí.....	23
5.1.2. Popis prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí	26
5.1.3. Strategický cíl prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí.....	27
5.1.4. Oblasti a specifické cíle prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí.....	27
5.1.4.1. Oblast 1.1 Doprava a komunikace	28
5.1.4.2. Oblast 1.2 - Technická infrastruktura	31
5.1.4.3. Oblast 1.3 Životní prostředí	32
5.1.5. Přehled Prioritní osy 1	35
5.2. Prioritní osa 2: Hospodářský rozvoj města.....	36
5.2.1. Východiska pro formulaci prioritní osy Hospodářský rozvoj města	36
5.2.2. Popis prioritní osy Hospodářský rozvoj města	38
5.2.3. Strategický cíl prioritní osy Hospodářský rozvoj města.....	40
5.2.4. Oblasti a specifické cíle prioritní osy Hospodářský rozvoj města.....	40
5.2.4.1. Oblast 2.1 Zaměstnanost.....	40
5.2.4.2. Oblast 2.2 Podpora podnikání ve městě	42
5.2.5. Přehled prioritní osy 2	44
5.3. Prioritní osa 3: Kvalitní život ve městě	45
5.3.1. Východiska pro formulaci prioritní osy Kvalitní život ve městě	45
5.3.2. Popis prioritní osy Kvalitní život ve městě.....	48
5.3.3. Strategický cíl prioritní osy Kvalitní život ve městě	48

5.3.4.	Oblasti a specifické cíle prioritní osy Kvalitní život ve městě	49
5.3.4.1.	Oblast 3.1 Občanská vybavenost a prostředí města	49
5.3.4.2.	Oblast 3.2 Veřejné služby	50
5.3.4.3.	Oblast 3.3 Dostupné bydlení	52
5.3.4.4.	Oblast 3.4 Kultura, sport, volný čas	53
5.3.5.	Přehled prioritní osy 3	55
5.4.	Prioritní osa 4: Správa města	57
5.4.1.	Východiska pro formulaci prioritní osy Správa města	57
5.4.2.	Popis prioritní osy Správa města	58
5.4.3.	Strategický cíl prioritní osy Správa města	59
5.4.4.	Oblasti v rámci prioritní osy Správa města	59
5.4.4.1.	Oblast 4.1 Strategické řízení města	59
5.4.4.2.	Oblast 4.2 Posilování vnějších funkcí města	60
5.4.4.3.	Oblast 4.3 Otevřený úřad	61
5.4.5.	Přehled prioritní osy 4	63
6.	Implementace strategického plánu	64
6.1.	Proces implementace strategického plánu	64
6.1.1.	Klíčové okruhy činností při implementaci strategického plánu	65
6.1.2.	Zajištění činností při implementaci strategického plánu	66
6.2.	Akční plán	67
6.2.1.	Role jednotlivých aktérů v přípravě a implementaci akčního plánu	68
7.	Seznam tabulek strategické části	71

1. Úvod

Charakteristickým rysem strategického plánování je přístup k řešení problémů a rozvojových potenciálů města či obce z dlouhodobého hlediska, snaha optimálně využít lidské, materiální a finanční zdroje a v neposlední řadě ambice aktivně ovlivňovat i vývoj vnějšího prostředí města.

Strategický plán města jako celek tak má být dokumentem, který:

- **objektivně popisuje hlavní problémy a rozvojový potenciál města a navrhuje možná řešení,**
- **je nástrojem strategického řízení rozvoje města a podkladem pro rozhodování města** v rozvojových záležitostech,
- **je nástrojem k zajištění kontinuity** rozvoje města – strategický plán překonává volební cyklus a je tak nástrojem potřebné kontinuity a zachování směru, jímž se město vyvíjí. Vytváří předpoklady, aby například po změně reprezentace města nedošlo k zásadní (zejména neopodstatněné) změně směřování jeho rozvoje, což vždy představuje nákladný a obtížně návratný proces,
- **je řídicím nástrojem pro formulování investiční politiky města** - investice města by neměly být ad hoc řešením, ale vycházet z dlouhodobé strategie, navazovat na sebe, doplňovat se a mít společný cíl, což v souhrnu jejich realizaci zefektivní a zlevní a přinese i realizaci dalších pozitivních efektů,
- **je platformou pro sladění názorů a představ všech relevantních aktérů ve městě** (obyvatelé, samospráva, NNO, podnikatelé a další). Pokud se v průběhu tvorby strategického plánu podaří prodiskutovat a najít konsensus v základních otázkách rozvoje města a jeho směřování, vč. indikativního seznamu klíčových rozvojových záměrů na řešené období, vytváří se předpoklad, že se všichni aktéři vyhnou parciálním sporům a nejasnostem v těchto základních otázkách v budoucnu, což usnadní realizaci rozvojových záměrů města, vč. zajišťování zdrojů jejich financování.
- **zvyšuje šance získat financování na rozvojové záměry města z evropských nebo národních zdrojů.** To vyplývá z jednoznačného tlaku na zvýšení strategického přístupu k řízení obcí a měst a v některých případech je existence strategického plánu municipality již podmínkou pro dotační podporu rozvojových záměrů.
- **je nástrojem pro posílení pozice města v širším územním kontextu** – slouží jako vstupní informace pro formulování a aktualizace strategií mikroregionu, MAS apod. Pokud má město vizi, kam směřovat a jaké nástroje a cesty k tomu využít, mnohem snáze prosazuje své představy i na širší územní úrovni a zvyšuje šance, že reálně ovlivní i rozvoj a směřování svého širšího okolí podle svých potřeb a představ.

Strategický plán je dokumentem, s jehož pomocí bude do roku 2020 zabezpečována samosprávou města Červený Kostelec koordinace strategických rozvojových aktivit, které ovlivní především život města, činnost místních podnikatelů, neziskových organizací a dalších dotčených subjektů.

Strategická (návrhová) část plánu rozvoje města Červený Kostelec formuluje základní představu o orientaci rozvoje města v rámcovém horizontu let 2014 – 2020.

Strategie rozvoje města byla zpracovávána a formulována tak, aby respektovala principy udržitelného rozvoje – tj. aby vyváženým způsobem zohlednila ekonomický, environmentální a sociální pilíř.

Jelikož se jedná o první verzi strategického plánu města Červený Kostelec, nebylo možno navazovat na předchozí zkušenosti místní samosprávy. V souladu s obecnými principy tvorby strategických plánů municipalit bude na tuto výchozí verzi plánu navazováno v budoucnosti formou jeho aktualizace.

2. Postup zpracování strategického plánu

Zpracování strategického plánu města vycházelo z ověřených postupů tvorby tohoto typu koncepčních dokumentů a respektovalo základní a uznávané principy jejich přípravy (viz například *Metodika tvorby programu rozvoje obce*, vydáno MMR, leden 2014).

Zcela zásadní bylo zapojení veřejnosti a klíčových místních aktérů do tvorby rozvojové koncepce a to ve všech jejích fázích. Účast veřejnosti obecně nejenže přináší cenné vstupy pro vlastní strategii, ale přispívá i k pocitu odpovědnosti za její naplňování a realizaci aktivit v této koncepci vytyčených. Účast veřejnosti na strategickém plánu je také příležitostí k aktivizaci občanské společnosti a ideální platformou pro transparentní formulaci a prosazování názorů na rozvoj města jednotlivci nebo zájmovými skupinami a diskusi nad jednotlivými tématy.

Vlastní práce na koncepci byly zahájeny počátkem roku 2014 přípravou socioekonomické analýzy prostředí města (též „profil města“). V polovině roku 2014 pak proběhla sociologická šetření (viz dále), jejichž výsledky posloužily pro dopracování analytické části, resp. ověření jejich závěrů a zejména pro formulaci části návrhové. Ta byla zpracovávána ve druhé polovině roku 2014 s tím, že její dopracování bylo ovlivněno i volbami do obecních zastupitelstev na podzim 2014 a obměnou řídicí skupiny zpracování plánu.

2.1. Hlavní etapy zpracování strategického plánu

Postup přípravy strategického plánu je rozčleněn do několika ucelených fází (etap), z nichž každá má v rámci celého procesu nezastupitelné místo a vždy navazuje na fázi předchozí. Hlavními součástmi procesu přípravy strategického plánu v Červeném Kostelci byly:

I. Analytická etapa

V rámci analytické etapy byly nejprve shromážděny relevantní dokumenty a podklady pro podrobnou analýzu jednotlivých odvětví života města a byla provedena rešerše těchto dokumentů a jejich závěrů, ovlivňujících město Červený Kostelec (územně analytické podklady území ORP Náchod, územní plán města, rozpočty města a další). V rámci této etapy byly podrobně analyzovány jednotlivé složky socioekonomického prostředí města, sbírána „tvrdá“ data z veřejně dostupných databází a dalších zdrojů. Byla prováděna srovnání v čase a sledovány vývojové tendence jednotlivých klíčových proměnných. Byla také realizována tzv. metoda benchmarkingu (srovnání konkrétních proměnných s územními celky vykazujícími podobné charakteristiky jako Červený Kostelec). Hodnocení jednotlivých proměnných bylo prováděno i ve vztahu k vyšším územním celkům, s cílem jejich ověření v relaci s národní, krajskou či okresní úrovní. V rámci analytické etapy bylo pracováno s primárními daty (statistiky ČSÚ, data poskytnutá MěÚ, environmentální databáze apod.). Velmi cenným zdrojem dat byly výsledky SLDB 2011, jež byly postupně zveřejňovány v letech 2013 a 2014 a poskytly důležité vstupy pro analytická zkoumání obyvatelstva, bydlení, ale i ekonomiky města. Vedle toho byla používána i data sekundární – studie, koncepce a již zpracované analýzy, ať již územní či tematické. Významné vstupy pro analytickou fázi poskytlo i šetření mezi obyvateli města a cílovými skupinami, viz dále.

II. Syntetická etapa

Na analytická zkoumání navázala fáze syntézy. Jejím cílem je přehledná formulace zásadních závěrů provedených analytických zjištění a východisek jako klíčový podklad pro další, návrhovou etapu zpracování strategického plánu. V rámci syntézy byly zejména připraveny dílčí SWOT analýzy za jednotlivé tematické okruhy řešené v rámci Profilu města a dále celková SWOT analýza města popisující komplexně jeho hlavní silné stránky (**S** – z anglického „Strengths“) a příležitosti (**O** – „Opportunities“) jako vnitřní a vnější rozvojové předpoklady, stejně jako slabé stránky (**W** – „Weaknesses“) a hrozby (**T** – „Threats“) jako potenciální rizika budoucího rozvoje či problémy, k jejichž řešení by navržená strategie měla přispět.

Analýza SWOT tak představuje jakési pojítka mezi detailním analytickým aparátem, tvořícím celkový Profil města a návrhovou částí celé strategie. Je hlavním východiskem pro výstavbu celkové strategie rozvoje města.

III. Strategická etapa

Představuje klíčovou část strategického plánu, jelikož formuluje základní představy o tom, kam by město mělo směřovat a popisuje klíčové oblasti jeho budoucího rozvoje. Představy o budoucí podobě města a o prioritních oblastech, uvedené ve strategické (návrhové) části jsou hierarchizovány od neobecnější úrovně (vize směřování města) přes formulaci soustavy cílů v jednotlivých oblastech až po konkrétní opatření směřující k jejich naplnění.

IV. Implementační etapa

Tato fáze je prováděcí částí celého materiálu. Její součástí je zejména shromáždění konkrétních projektových záměrů ve všech navržených prioritních osách, jež by měly být hmatatelným naplněním strategického plánu a svým způsobem uvedením jeho obsahu v reálný život města. Soubor konkrétních rozvojových záměrů bývá označován jako „Akční plán“. Jelikož strategický plán neřeší pouze oblasti, jež jsou v kompetenci samosprávy města, ale jeho celkový rozvoj, je třeba i ke sběru projektových záměrů přistupovat v tomto širším kontextu a získat a do akčního plánu zařadit i klíčové záměry dalších aktérů, zejména takové, jež mají reálný a významný dopad na fungování a život města jako celku (např. klíčové podnikatelské investice, významné či průřezové záměry neziskových organizací apod.)

V akčním plánu jsou ke každému záměru vedle jeho základní identifikace přiřazeny i klíčové charakteristiky, které umožní provazování akčního plánu s rozpočty a rozpočtovými výhledy, stejně jako s plánováním dotačních aktivit města. Další charakteristiky pak provazují jednotlivé záměry s organizační strukturou úřadu a odpovědnostmi jednotlivých útvarů apod.

Vedle akčního plánu je součástí implementační etapy také základní popis procesního řízení realizace strategického plánu spočívající zejména v popisu, jakým způsobem bude plán jako celek naplňován, jaké konkrétní aktivity budou při práci s plánem realizovány (kontrola plnění, evaluace, aktualizace apod.) a určeny kompetence a odpovědnosti za jejich provádění.

2.2. Zapojení veřejnosti a odborných útvarů

Do takto komplexního procesu, jakým je zpracování strategického plánu města, je nezbytné vybrat a aktivně zapojit další subjekty, které ve městě žijí a působí, a které mají schopnost ovlivnit jeho rozvoj ať již jakýmkoli směrem. Stejně tak je nezbytné využít existujících odborných struktur, jimiž město disponuje, ať jsou to přímo experti městského úřadu zaměstnaní v jeho odborných útvarech nebo nejrůznější poradní odborné skupiny existující obvykle při volených orgánech města.

V neposlední řadě je klíčové zapojení i vedení města, mající vize a představy o jeho směřování, jež je třeba nejen využít pro formulaci cílů strategického plánu, ale také je konfrontovat s analytickými a sociologickými zjištěními.

2.2.1. Zapojení veřejnosti a klíčových aktérů města

Jako horizontální aktivita procházející více etapami přípravy strategického plánu, zejména analytickou a návrhovou (strategickou), bylo realizováno zapojení veřejnosti (někdy se mluví o procesu „komunitního projednávání“). To bylo provedenou formou dotazníkového šetření se zapojením široké veřejnosti i klíčových aktérů života města (podnikatelé, příspěvkové a neziskové organizace).

Vlastní dotazníkové šetření, poté co byla v Radě města projednána podoba dotazníků, se rozběhlo v červnu 2014. Celkově byly připraveny 4 samostatné dotazníky – pro obyvatele města, pro podnikatele, pro příspěvkové a neziskové organizace. Výsledky lze považovat za poměrně reprezentativní, kdy odpovědělo celkem 469 osob a organizací.

Na dotazníky pro obyvatele města odpovědělo celkem 410 obyvatel, nejčastěji ve věku 30 – 49 let s tím, že mírně převažovaly ženy. Respondenti mohli dotazníky vyplnit elektronickou cestou přes webové rozhraní nebo v tištěné podobě, kdy mohli vyplněné dotazníky odevzdat na několika sběrných místech ve městě (podatelna MěÚ, Cestovní a informační centrum v Havlíčkově ulici a Městská knihovna v Červeném Kostelci včetně poboček v Horním Kostelci, Stolíně, Lhotě za Červeným Kostelcem a Bohdašíně).

V úvodní části dotazníku byli dotazovaní seznámeni s připravovaným strategickým plánem a nezbytností jejich zapojení pro získání informací o jejich potřebách, názorech a postojích. Šetření probíhalo anonymně, pro všechny obyvatele od věku 15 let. Obyvatelé byli dotazováni zejména v oblastech týkající se jejich života ve městě, konkrétně na otázky v oblasti občanské vybavenosti, dopravy, životního prostředí, odpadového hospodářství, správy města, bezpečnost apod.

Podnikatelé vyplňovali dotazník pouze v elektronické podobě s tím, že v případě potřeby měli možnost dotazník vytisknout a donést ho na podatelnu MěÚ. V dotazníku byly identifikační otázky, dále dotazy na disponibilní pracovní sílu, podnikatelskou infrastrukturu a celkové podmínky pro podnikání ve městě. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 42 podnikatelů, s tím že většina na sebe uvedla kontaktní údaje s cílem umožnit jejich informovanost ze strany města.

Dotazníku pro příspěvkové organizace se zúčastnily mateřské a základní školy, které se nacházejí na území Červeného Kostelce, celkem na ně odpovědělo 7 těchto organizací. Otázky se týkaly jejich působnosti v Červeném Kostelci, výhledu do roku 2020, zázemí a jimi využívaných prostor, potřeb, dotačního čerpání a hodnocení činnosti místní správy.

Na **dotazník pro neziskové organizace** odpovědělo celkem 10 subjektů, struktura dotazníku byla obdobná jako pro příspěvkové organizace. Odpovídalo se především elektronickou formou, ale byla možnost odevzdat dotazník i v tištěné podobě.

Celkově lze dotazníkové šetření hodnotit velmi kladně po všech stránkách. Míra zapojení nejen obyvatel, ale i dalších subjektů, pro něž byly připraveny zvláštní dotazníky, byla poměrně vysoká. Zejména vyjdeme-li z předpokladu, že za každou domácnost ve městě vyplňoval obvykle pouze jeden její člen, pak lze usuzovat na návratnost z přibližně 23% domácností města, což je výsledek svědčící o zájmu místních obyvatel o dění ve městě a o snaze toto dění aktivně ovlivňovat.

Hlavní výsledky a zjištění všech dotazníků byly obyvatelům města představeny v místním zpravodaji, byla o nich informovaná Rada města na svém zasedání dne 18. 8. 2014 a byly představeny i v rámci setkání s veřejností konaného dne 8.4. 2015.

V průběhu zpracování strategického plánu byla

veřejnost informována o postupu prací a hlavních výstupech prostřednictvím webových stránek města a Červenokosteleckého zpravodaje.

2.2.2. Odborné struktury zapojené do přípravy strategického plánu

Řídící skupina

Jádrem zpracovatelského týmu strategického plánu byla řídicí skupina tvořená jak volenými představiteli města, tak jeho klíčovými úředníky v oblasti regionálního rozvoje. Vedle nich byli v této skupině zastoupeni experti externího zpracovatele.

Řídící skupina se scházela dle potřeby k projednání jednotlivých částí strategického plánu, stejně jako k návrhům dalších kroků v procesu přípravy a dalším organizačním a obsahovým záležitostem.

Tab. 1: přehled členů řídicí skupiny

	Jméno	Funkce
1.	Ing. Rostislav Petrák	Starosta města
2.	Richard Bergmann	Místostarosta města
3.	Ing. Petr Fišer	Tajemník MěÚ
4.	Ing. Jiří Prouza	Vedoucí útvaru rozvoje města
5.	Valerie Pánková	Odborný pracovník útvaru rozvoje města
6.	Ing. Jiří Škoda	Hlavní manažer - Východočeská rozvojová s.r.o.
7.	Ing. Dita Leinweberová	Pověřený expert - Východočeská rozvojová s.r.o.

Rada města a zastupitelstvo města

Členové rady města i zastupitelstva města byli pravidelně informováni o dílčích krocích zpracování strategického plánu. Vedle projednání a schvalování podoby dotazníkového šetření (květen/červen 2014) jim byla předložena k projednání i výsledná zpráva z dotazníkových šetření (srpen 2014).

Formou odborného semináře konaného dne 14. 1. 2015 v městském divadle jim byly k diskusi představeny hlavní zjištění analytické části a struktura, resp. základní obsah návrhové části. Na tomto základě připomínkovali nejen již připravené podklady a části materiálu, ale také přicházeli s konkrétními návrhy k jeho dopracování, zlepšení apod.

V neposlední řadě byl strategický plán předložen, v souladu s ustanovením par. 84(2)a. zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení) k diskusi a schválení na zasedání Zastupitelstva města Červený Kostelec dne 14. 10. 2015. Na něm byl strategický plán schválen.

Odborné komise při zastupitelstvu města

Do přípravy strategického plánu byly zapojeny i odborné komise při volených útvech města. Jejich hlavní přínos spočíval v expertním náhledu na témata řešená strategickým plánem, ovšem při zachování odborné nezávislosti, a to i díky zapojení odborné veřejnosti v nich.

Celkově byl strategický plán či jeho součásti projednávány v níže uvedených komisích:

Tab. 2: přehled odborných komisí zapojených do přípravy strategického plánu, vč. jejich předsedů

Komise	Předseda
1. Komise sociální, zdravotní, péče o rodinu a dítě	Frýbová Radka
2. Komise pro kulturu a spolkovou činnost	Řezníčková Hana, Dis.
3. Komise bytová	Cejnar Karel
4. Komise školská	Mgr. Zakouřil Martin
5. Komise životního prostředí	Ing. Škodová Hana
6. Komise výstavby a rozvoje města	Ing. Nývlt Vratislav
7. Komise pro tělovýchovu a sport	Vít Jiří
8. Komise pro správu majetku	Záliš Josef
9. Komise dopravní	Škoda Michal
10. Komise architektury, urbanismu a rozvoje	Bc. Fiala Marek

Městský úřad

V neposlední řadě byli do zpracování Strategického plánu a jeho jednotlivých částí zapojeni i relevantní odborníci MěÚ, ať už v oblasti životního prostředí, regionálního rozvoje či finančního odboru. Jejich zapojení a detailní znalost potřeb města i konkrétních informací, zejména pro analytickou část, dodala informacím a datům ve strategickém plánu na relevanci a kvalitě.

Ve svém souhrnu tak lze konstatovat, že v procesu přípravy Strategického plánu města Červený Kostelec byli aktivně zapojeni nejen občané města a jejich skupiny, ale i všichni klíčoví aktéři z řad odborníků, podnikatelů, představitelů místní samosprávy a dalších subjektů, jež mohou významně ovlivnit budoucí rozvoj města a jeho směřování.

V tomto ohledu má strategický plán reálný potenciál zamezit zásadnějším situacím obtížného nalézání konsensu v rozvojových otázkách.

3. Analytická a syntetická část

Analytické vstupy

Základem tvorby strategického plánu města Červený Kostelec byla analytická část, která popsuje, hodnotí a srovnává současný stav města v různých oblastech jeho života. V rámci provádění analýzy prostředí města byly zejména:

- prováděny rešerše existujících relevantních rozvojových dokumentů města (územní plán, územně analytické podklady apod.)
- realizována detailní analytická zkoumání socioekonomického prostředí města v členění dle jednotlivých témat (obyvatelstvo, hospodářství a podnikání, životní prostředí, doprava atd.) - k němu bylo využito zejména dat z posledního Sčítání lidu (SLDB 2011), informací a dat dodaných městským úřadem a organizacemi města, vč. využití metody benchmarkingu,
- prováděna srovnání s relevantními koncepčními dokumenty, převážně územní povahy (Strategie rozvoje KH kraje 2014 -2020, strategie rozvoje MAS Mezi Úpou a Metují atd.), podrobněji viz níže.

Zatímco ve výše popsaných krocích zpracování analýzy byla vyžívána zejména „tvrdá“ data, sociologické šetření doplnilo celkový analytický výstup o převážně „měkká“ data. Jelikož rozvoj města musí také významně reflektovat tyto měkké faktory, je nezbytné analýzu doplnit a konfrontovat s postoji, zkušenostmi, potřebami a potenciálem klíčových aktérů/skupin města i běžných obyvatel.

Cílem realizace zevrubné socioekonomické analýzy je podobný popis prostředí města, jeho vývojových trendů, vnitřních a vnějších podmínek a jejich změn, stejně jako srovnání s jinými celky (např. s jinými obcemi či územně vyššími celky – okres, kraj, ČR).

Syntéza zjištění

Součástí jednotlivých kapitol analyzujících stav v dílčích oblastech socioekonomického prostředí města je i přehledná tabulka silných a slabých stránek, resp. příležitostí a hrozeb v těchto oblastech. Díky těmto analýzám dílčích oblastí bylo možné identifikovat problémy Červeného Kostelce, jež je třeba řešit a zlepšovat, stejně jako klady a rozvojové předpoklady města, které lze dále rozvíjet a využívat pro jeho zdravý vývoj.

Z celé analytické části byla následně vytvořena celková SWOT analýza, která identifikuje nejvýznamnější silné a slabé stránky města, stejně jako příležitosti k rozvoji a vnější hrozby, které by město mělo reflektovat.

Celková SWOT analýza je pro přehled uvedena v následující tabulce. Zjištění zde obsažená byla jedním ze základů pro formulaci strategické části plánu. Tato vazba je významná pro správné chápání navržených prioritních os a opatření, stejně jako celkové konstrukce návrhové části. Vedle těchto vstupů objektivního charakteru (data, informace) se při definování návrhové části také výrazně vycházelo z výstupů zapojení veřejnosti občanské i odborné (viz výše).

Tab. 3: Celková SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
→ Poloha v turisticky atraktivním regionu Kladského pomezí	→ V průměru starší věková struktura populace
→ Dlouhodobá zkušenost se zapojením do meziobecní spolupráce	→ Změna trendu vývoje počtu obyvatel od r. 2012
→ Existující mezinárodní partnerství města	→ Celkově mírně nižší úroveň vzdělanosti obyvatelstva
→ Status obce s POÚ	→ Nízká intenzita nové bytové výstavby
→ Stabilní počet obyvatel v posledním desetiletí	→ Nadprůměrné stáří bytového a domovního fondu
→ Mírně vyšší podíl obyvatel ve skupině do 14 let než je průměr ČR	→ Absence startovacích bytů
→ Nepřítomnost sociálně vyloučených lokalit	→ Nedostatečná infrastruktura CR
→ Pozitivní trend zlepšování vzdělanostní struktury obyvatelstva	→ Spíše nižší podnikatelská aktivita ve městě
→ Stabilní počet obyvatel v centru města, resp. nárůst mezi roky 2001-2011	→ Historické památky a další atraktivity spíše lokálního významu bez výrazného potenciálu pro cestovní ruch
→ Existence ploch vymezených pro bydlení v ÚP	→ Nedostatečné zapojení tradičních (zejména kulturních) akcí do odvětví cestovního ruchu
→ Atraktivita města pro bydlení	→ Negativní saldo dojížděky za prací
→ Domy s pečovatelskou službou	→ Nedokončené odkanalizování města resp. jeho okrajových částí
→ Přítomnost silného zaměstnavatele v nepodnikatelské sféře s vazbou na region	→ Dopravní zatížení a nedostatek parkovacích míst (zejména v centru města)
→ Dostatek podnikatelských ploch vymezených v ÚP	→ Nedostatek cyklostezek/cyklopruhů sloužících pro bezpečnou dopravu
→ Dobré charakteristiky nezaměstnanosti	→ Neexistence přímého autobusového spojení do krajského města
→ Významná tradice průmyslové výroby ve městě a průmysl jako silný zaměstnavatel	→ Nevhodné umístění vlakového a autobusového nádraží
→ Dobrá velikostní struktura podniků ve městě (stabilita x flexibilita)	→ Nepřítomnost vyšších stupňů vzdělávání (VOŠ, VŠ) i dalších SŠ
→ Existence průmyslové zóny ve Stolíně, její dobrá lokalizace a umístění aktivit nezatěžujících nadměrně životní prostředí	→ Chybí vybrané typy sportovní infrastruktury
→ Provoz vodovodů a kanalizací ve městě vlastní organizací	→ Přítomnost dvou středně velkých stacionárních zdrojů znečištění ovzduší; liniově znečištění z dopravy (I/14), lokální topeniště v zimních měsících

Silné stránky	Slabé stránky
→ Dobrá dopravní dostupnost (silnice I. třídy, železnice, výhled přiblížení TEN-T)	→ Hlukové zatížení v centru města
→ Přítomnost autobusové i železniční dopravy ve městě	→ Existence záplavových území města, vč. výskytu významných objektů v nich (ČOV)
→ Dostatečná obslužnost autobusovými linkami, zejména do Náchoda (ORP)	→ Přítomnost ekologické zátěže a brownfieldů ve městě
→ Velmi dobrá úroveň a široké spektrum sociálních služeb	→ Množství půd ohrožených vodní erozí, zejména v jižní a západní části města
→ Existence bezbariérových řešení ve městě	→ Nedobudovaný systém nakládání s BRO
→ Množství kulturních akcí, včetně akcí nad-regionálního charakteru	→ Prostor pro zlepšení komunikace města s veřejností a klíčovými aktéry
→ Dostatek kapacit škol a vyhovující územní rozmístění	→ Prostor pro zvýšení využití dotací na rozvoj města
→ Přítomnost ZUŠ ve městě	→ Nižší počet větších strategických investic v posledních pěti letech
→ Existence speciální základní školy	
→ Dobrá úroveň vybavenosti města kulturní infrastrukturou	
→ Existence většího počtu volnočasových a sportovních zařízení	
→ Bohatý spolkový život ve městě	
→ Celkově kvalitní životní prostředí ve městě a jeho okolí	
→ Kvalitní odpadové hospodářství	
→ Dobré hospodaření města a přijatelná úroveň zadluženosti	
→ Červenokostelecký zpravodaj jako zavedená informační platforma města	
→ Nízká míra kriminality a zavedená prevence kriminality a bezpečnosti	

Příležitosti	Hrozby
→ Ekonomicky stabilní prostředí Královéhradeckého kraje	→ Pokračování makrotrendu stárnutí populace (změna potřeb v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb atd.)
→ Podpora sociálního bydlení jako jednoho z nástrojů deinstitucionalizace sociálních služeb	→ Neřešení problémů se zvýšenou koncentrací sociálně slabšího obyvatelstva
→ Příznivá situace na trhu hypoték zlepšující možnosti financování vlastního bydlení	→ Změny vytížení kapacit ve školství v návaznosti na demografické trendy
→ Využití brownfields pro rozvoj podnikatelské či veřejné infrastruktury a existence externích zdrojů na financování těchto projektů	→ Nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na lokálním a regionálním trhu práce
→ Trend ekologizace průmyslové a zemědělské výroby	→ Vysoká míra orientace místní ekonomiky na průmysl a potenciální ohrožení při externích výkyvech (relativně nižší diversifikace)
→ Využití středních a velkých firem ve městě jako „leaderů inovací“	→ Zahraniční kapitál klíčových podniků - umístění rozhodovacích center mimo tyto podniky
→ Odklon dopravy z centra města	→ Konkurence podnikatelských ploch v okolí
→ Dobudování dálnice D11 do Trutnova a dále na Polsko	→ Makrotrend růstu intenzity osobní i nákladní přepravy a související negativní dopady (znečištění ovzduší, zhoršení bezpečnosti apod.)
→ Dotační příležitosti v oblasti veřejných služeb – zejména školství a sociálních služeb	→ Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy
→ Realizace školních praxí u významných místních podniků (vč. škol z okolí)	→ Zvýšené riziko vzniku lokálních povodní, zejména v souvislosti s klimatickými změnami a častějším výskytem přívalových srážek
→ Trend podpory sociálního podnikání (prostředky EU, národní)	→ Zvyšování požadavků legislativy na čištění odpadních vod
→ Zlepšení komunikace města s podnikatelskými subjekty	→ Vývoj kohezní politiky – postupné omezování dotovatelných témat v rozvoji města (tj. nutnost většího zapojení vlastních zdrojů) a další snížení po r. 2020
→ Pozitivní dopad nového rozpočtového určení daní (RUD) pro rozpočet města, potenciál navýšení prostředků investice	→ Nezachycení trendu větší otevřenosti úřadu a transparentnosti výkonu správy, vč. zapojení veřejnosti
→ Realizace pozemkových úprav	

Relevantní územní strategie

Na území Červeného Kostelce jsou v současné době realizovány některé strategie na místní úrovni, ale je zde důležité zmínit i strategie na evropské, celorepublikové a krajské úrovni, které mají na zájmové území dopad a mají vliv na strategickou část. Připravovaný strategický plán města by měl tyto strategie přinejmenším reflektovat a neměl by s nimi být v rozporu, resp. pokud je to možné přispívat k plnění jimi navržených cílů.

Ve stejné době, kdy je připravován strategický plán města, je zpracováván i nový územní plán města Červený Kostelec. Oba tyto klíčové dokumenty představují základním nástroj pro usměrňování rozvoje města.

Tab. 4: Strategické dokumenty mající bezprostřední vazbu na strategický plán města Červený Kostelec

Územní úroveň	Strategický dokument
Evropská	Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění
	Právní a metodický rámec kohezní politiky EU 2014 - 2020
Národní	Koncepce bydlení České republiky do roku 2020
	Politika územního rozvoje ČR
	Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020
	Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020
	Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR do roku 2030
	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
	Strategický rámec rozvoje veřejné správy České republiky pro období 2014 - 2020
Regionální	Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 - 2020
	Regionální inovační strategie Královéhradeckého kraje 2010-2015
	Koncepce cyklopropravy Královéhradeckého kraje
	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy KH kraje 2012 - 2016
	Záměr rozvoje sportovních a volnočasových aktivit v KH kraji
	Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje
Místní	Územně analytické podklady pro správní území ORP Náchod
	Územní plán velkého územního celku Trutnovsko - Náchodsko
	Územní plán Červeného Kostelce
	Strategie rozvoje MAS Mezi Úpou a Metují

Zdroj: <http://www.databaze-strategie.cz/cz/cr/strategie>; stránky obcí a regionů

4. Strategická část

4.1. Struktura strategie

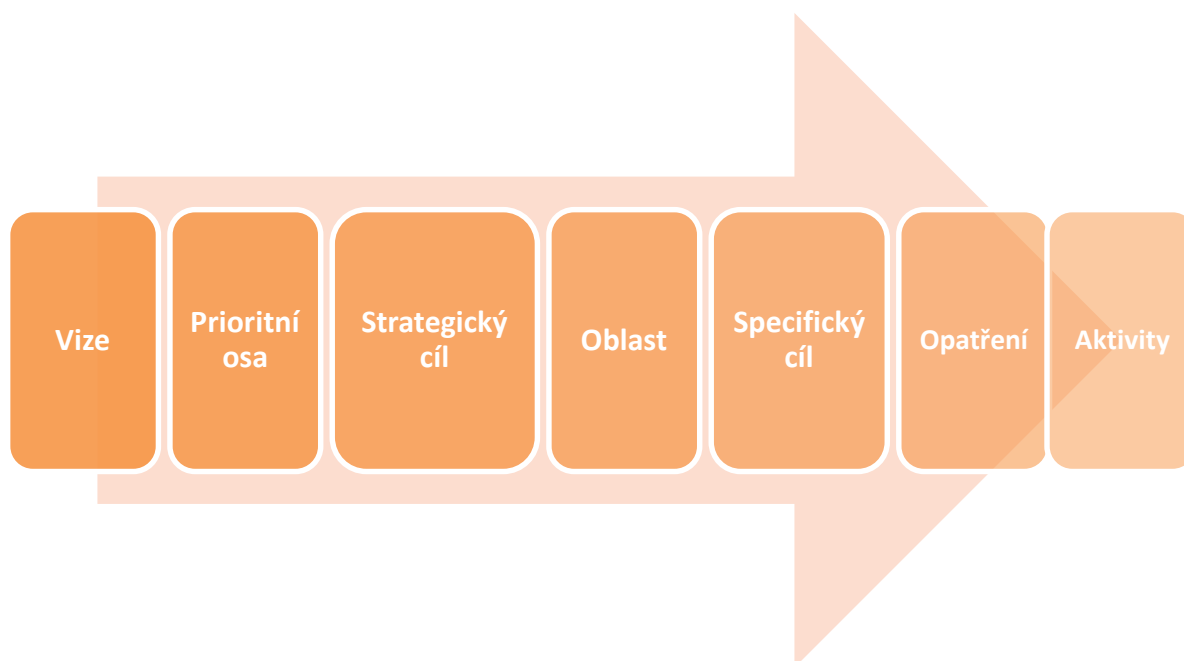
Struktura vychází z hierarchicky nejvýše postavené **VIZE rozvoje města**, jež formuluje celkový rámec pro realizaci strategie v území a naznačuje směr, kterým se chce Červený Kostelec vydat v řešení rozvoje svého území. Jedná se o formulaci budoucího (ideálního) stavu, kterého bude dosaženo s přispěním realizace návrhové části strategického plánu. Vize je tak společná pro všechna řešená témata. Její časový horizont je stanoven přibližně do roku 2020.

Celá návrhová část strategie je pak vystavěna na formulaci strategických (dlouhodobých) cílů, jež popisují zamýšlený stav, jehož má být dosaženo v jednotlivých prioritních osách a dále navazujících specifických (někdy též „realizačních“) cílů, jež jsou vytyčeny v jednotlivých oblastech.

U každého specifického cíle je naznačen i očekávaný:

- **výstup** - stanovuje, čeho konkrétně (obvykle hmatatelně) bude realizací konkrétní aktivity/opatření dosaženo. Hierarchicky je nejnižší umístěný a je přímo ovlivnitelný a dosažitelný jedním projektem nebo záměrem, aktivitou apod.
- **výsledek** - je již obecnější a je zpravidla dosažitelný prostřednictvím realizace více projektů. Výsledek již popisuje změnu stavu prostředí města, resp. jeho částí (fragmentů), k níž dojde díky realizaci konkrétních projektů, resp. záměrů
- **dopad** – je hierarchicky nevyšší úrovní a popisuje změnu stavu města v širším územním i věcném kontextu. Dopady již mají komplexní charakter a na jejich dosahování se podílí zpravidla více vlivů. Bezprostřední dopad konkrétního projektu/aktivity tak nebývá obvykle identifikovatelný či měřitelný, přesto takovýto příspěvek, mající vliv na celkové prostředí města, lze u realizovaných aktivity, resp. opatření nalézt.

Obr. 1: Schéma hierarchie strategie rozvoje města Červený Kostelec (základní „intervenční logika“)

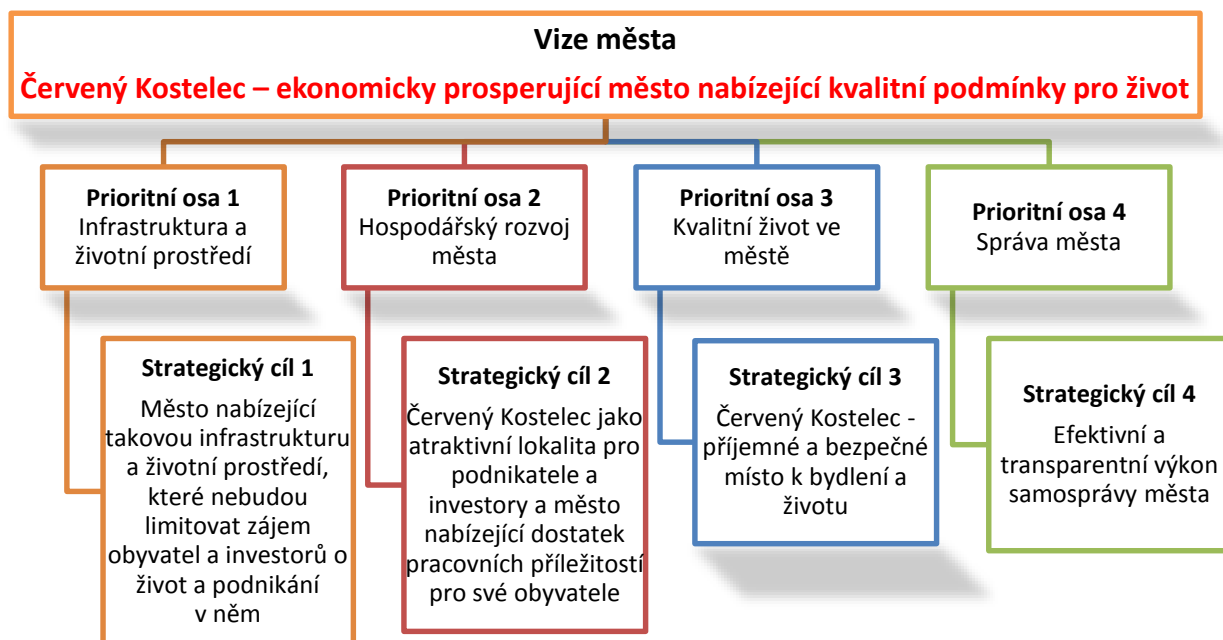

Strategické cíle popisují obecně stavy, jichž chce město do roku 2020 dosáhnout realizací strategie rozvoje. V případě Strategického plánu rozvoje Červeného Kostelce jsou formulovány v horizontu 5 let (střednědobý časový horizont) a vychází ze zjištění analýz a šetření prováděných v analytické části.

Prioritní osy a jejich náplň, představovaná jednotlivými opatřeními a typy aktivit, resp. konkrétními projekty, jsou nástrojem k dosahování stanovených cílů. Se záměrem naplňování vize rozvoje města Červený Kostelec a na základě realizovaného analytického aparátu, vč. šetření potřeb a postojů obyvatel a klíčových aktérů města, byly definovány 4 prioritní osy a jejich cíle, které jsou znázorněny v následujícím schématu.

Obr. 2 Základní struktura navržené strategie rozvoje města Červený Kostelec

4.2. Role města při realizaci aktivit přispívajících k plnění cílů strategie

K naplnění specifických cílů směřují jednotlivá navržená opatření, resp. jednotlivé typy aktivit, jež tato opatření tvoří. Na úrovni opatření jsou pro lepší orientaci nastíněny i předpokládané (převažující) role města: realizační nebo motivační.

a. Realizační (též „investiční“) role města

Spočívá v přímém vynakládání finančních, materiálových či lidských zdrojů města nebo jím zakládaných a zřizovaných organizací na zajištění realizace plánovaných aktivit nebo opatření. Město (či jeho organizace) v takovém případě samy realizují konkrétní aktivity, vstupují do souvisejících dodavatelských a jiných vztahů. Jsou přímým nositelem konkrétních akcí v daném opatření, kdy však není vyloučena ani realizace v partnerství s jinými subjekty.

Zásadní charakteristikou je, že město samo na jedné straně může bezprostředně ovlivnit vývoj v daném opatření, resp. v dosahování specifických cílů (má na to svěřeny kompetence, prostředky apod.), na straně druhé je jeho působení v takovýchto tematických oblastech spojeno i s určitým očekáváním - v určitých případech nejenže může, ale i musí aktivně vystupovat, realizovat aktivity ve vlastní kompetenci a odpovědnosti.

b. Motivační role města

Spočívá v bezprostředním zajištění plnění specifických cílů a realizaci k tomu vedoucích aktivit jinými subjekty, než je samo město či jeho organizace.

Rolí města je v takových případech vytvářet podmínky pro to, aby třetí subjekty prováděly taková opatření a aktivity, jež budou směřovat k plnění specifických cílů strategického plánu. Město není přímým nositelem takových aktivit (navykláda na jejich realizaci finanční, lidské aj. zdroje), ale je na jejich realizaci zúčastněno buď nepřímou (například tím, že vytváří podmínky, v nichž jiné subjekty chtějí či musí realizovat aktivity směřující k plnění cílů města) nebo přímo tím, že aktivně vstupuje do procesů, jednání a rozhodování třetích subjektů (podnikatelů, NNO apod.) o realizaci konkrétních aktivit.

K motivaci může využívat i jiných nástrojů, například finanční či metodické podpory, poskytnutí znalostí, zapojení aparátu města, poskytování informací, vytváření rámcových podmínek apod.

V této roli město může využívat i svého politického a jiného potenciálu pro rozhodování třetích subjektů, v jejichž vlastnictví či správě jsou komponenty městského prostředí (správci nadřazených sítí technické či dopravní infrastruktury, zřizovatelé škol vyšších stupňů apod.). V rámci této role může také poskytnout své kapacity a znalosti pro podporu třetích subjektů při zajišťování externích zdrojů na realizaci jejich záměrů přispívajících k dosahování cílů města formulovaných ve strategickém plánu (např. poradenství a informace v oblasti dotací).

4.3. Koincidenční tabulka – vazba SWOT ke specifickým cílům prioritních oblastí

Koincidenční tabulka (matice) je vhodným instrumentem pro schematické zobrazení vazeb mezi výchozími podmínkami (tj. zjištěními analýzy, resp. SWOT) a formulovanou strategií představovanou navrženými opatřeními.

Matice ukazuje nejen tuto vazbu, ale i její sílu, jež je vyjádřena symboly od nejnižší (*), resp. nulové (-) vazby, až po vazbu nesilnější (***). Koincidenční matice je zařazena do textu strategie s cílem rychlé identifikace zdůvodnění zařazení konkrétních témat, resp. opatření do návrhové části.

Tab. 5: Koincidenční matice

Priorita	Oblast	Opatření	Analytická část	Dotazníkový průzkum	
			Síla vazby	Síla vazby	Cílová skupina
1. Infrastruktura a životní prostředí	1.1. Doprava a komunikace	○ Zlepšení stavu komunikací	**	**	A, B
		○ Snížení negativních vlivů dopravy na život ve městě	***	***	A
		○ Bezpečnost dopravy	**	***	A
	1.2. Technická infrastruktura	○ Modernizace a dobudování sítí základní technické infrastruktury	**	-	-
	1.3. Životní prostředí	○ Rozšíření separace odpadu	*	**	A
		○ Ekologické zátěže	**	***	A
		○ Snížení emisní zátěže ze stacionárních zdrojů	*	**	A
		○ Zlepšení stavu krajiny a eliminace environmentálních rizik	**	***	A
		○ Environmentální vzdělávání a povědomí obyvatel	-	***	A
2. Hospodářský rozvoj města	2.1. Zaměstnanost	○ Sladění nabídky a poptávky na trhu práce	**	***	A, B
		○ Sociální podnikání a jiné formy směřující k vyšší ekonomické aktivitě znevýhodněných skupin	***	*	A, B
	2.2. Podpora podnikání ve městě	○ Podnikatelská infrastruktura	*	***	A, B
		○ Atraktivní podnikatelské prostředí	-	**	A, B
		○ Služby a maloobchod	-	***	A, B
		○ Cestovní ruch	**		

3. Kvalitní život ve městě	3.1. Občanská vybavenost a prostředí města	○ Kvalitnější a přívětivější veřejný prostor	**	***	A
	3.2. Veřejné služby	○ Sociální služby	***	*	A
		○ Školství	**	**	C
		○ Bezpečnost ve městě	*	***	A
		○ Podpora organizací občanské společnosti poskytujících veřejné služby	**	***	C
	3.3. Dostupné bydlení	○ Příprava lokalit pro bytovou výstavbu	***	-	-
		○ Zvyšování kvality a dostupnosti podporovaného bydlení	**	*	A
		○ Údržba a zlepšení bytového fondu	**	**	A
	3.4. Kultura, sport a volný čas	○ Kulturní a společenský život města	***	***	A
		○ Sportovní, volnočasové a další obecně prospěšné aktivity	**	***	A, C, D
4. Správa města	4.1. Strategické řízení města	○ Strategické řízení města	**	-	-
	4.2. Posilování vnějších funkcí města	○ Posilování vnějších funkcí města	*	-	-
	4.3. Otevřený úřad	○ Otevřený úřad	**	***	A, B, C, D

Vysvětlivky: *** vysoká míra návaznosti, ** střední míra návaznosti, * nízká míra návaznosti,

A obyvatelé města, B podnikatelé, C příspěvkové organizace, D neziskové organizace

5. Prioritní oblasti rozvoje města

5.1. Prioritní osa 1: Infrastruktura a životní prostředí

5.1.1. Východiska pro formulaci prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí

Definování prioritní osy **Infrastruktura a životní prostředí** bylo stanoveno vedle objektivně analyzovaných nedostatků také na základě zjištění potřeb obyvatel města, ale i podnikatelů a dalších aktérů, které vyplynuly z dotazníkového šetření.

Jako nevyhovující se obyvatelům jeví zejména stav komunikací a současné dopravní řešení některých míst ve městě, zejména v jeho centru (křižovatka na nám. T. G. Masaryka a další). Celkově je dopravní situace jedním z nejvýznamnějších problémů města, a to včetně dopravy v klidu a specifických forem

dopravy (cyklostezky apod.). Doprava je jedním z důležitých faktorů celkového rozvoje města, mající vliv na kvalitu života a prostředí města v několika rovinách a souvislostech - životní prostředí, bezpečnost, hospodářské aktivity a další.

Neuspokojivý stav dopravní infrastruktury a potřeba jejího zlepšení se týká nejen místních komunikací, ale i jejich dalších prvků – pakování, chodníky, cyklostezky, uzly hromadné dopravy (terminály, nádraží), bezbariérová řešení.

Potřeba řešení technické infrastruktury se váže zejména na nedostatky v oblasti čištění vod. Na území města, a to především v jeho okrajových částech, se i přes značný pokrok v posledních letech (kanalizace Lhota, Bohdašín) stále nachází nezanedbatelný podíl domácností nenapojených zejména na kanalizaci ústící na ČOV i vodovodní řad. Je ve veřejném zájmu tuto technickou infrastrukturu na území města zajistit, ať už z pohledu potřeb jeho obyvatel, tak z pohledu životního prostředí města, ale i z hlediska legislativy a plnění příslušných norem a závazků. Zde je navíc nutno počítat s rostoucím tlakem na vyšší podíl i intenzitu čištění (zprůšňování norem apod.). Ostatní síť technické infrastruktury jsou buď ve stavu nevyžadujícím zvláštní opatření v rámci strategického plánu, nebo je s ohledem na reálný stav obtížně předpokladatelné dosahování pokroku (např. další plynofikaci města není příliš racionální očekávat při stávajícím trendu návratu mnohých domácností k pevným palivům apod.)

Životní prostředí jako celek, stejně jako většina jeho složek, je na území města v relativně dobrém stavu. To vyplynulo jak z prováděných analýz, tak ze sociologických průzkumů a subjektivního vnímání obyvatel. V dotazníkovém šetření bylo označeno jako jedna z věcí, které se obyvatelům města líbí a je

s ním spokojena. Přesto jsou i v této oblasti problematická témata, na něž je třeba zaměřit pozornost samosprávy a jež by tak měly být součástí celkového konceptu strategického plánu. To se týká dílčích složek a témat životního prostředí, jako je existence ekologických zátěží na území města, znečištění

ovzduší ze stacionárních i liniových zdrojů, rezervy v nakládání s odpady a potřeby plnění zpřísňujících se požadavků apod. Obyvatelé zvláště intenzivně vnímají zhoršené životní prostředí plynoucí z koncentrace automobilové dopravy v centru města, stejně jako opuštěné a nevyužívané areály na jeho území.

Tab. 6: SWOT analýza prioritní osy 1

Silné stránky	Slabé stránky
Doprava a technická infrastruktura	
→ Přítomnost autobusové i železniční dopravy	→ Dopravní zatížení (zejména komunikace I/14 vedoucí centrem města) a nedostatek parkovacích míst v centru města
→ Dostatečná obslužnost autobusovými linkami, zejména do ORP Náchod	→ Nedostatek cyklostezek/cyklopruhů sloužících pro bezpečnou dopravu po městě, do zaměstnání
	→ Neexistence přímého autobusového spojení do Hradce Králové
	→ Umístění vlakového a autobusového nádraží
Životní prostředí	
→ Celkově kvalitní životní prostředí ve městě a jeho okolí	→ Přítomnost dvou středně velkých stacionárních zdrojů znečištění ovzduší; liniově znečištění z dopravy, lokální topeniště v zimních měsících
→ Provoz vodovodů a kanalizací ve městě vlastní organizací	→ Nedokončené odkanalizování města, resp. jeho okrajových částí
→ Kvalitní odpadové hospodářství	→ Hlukové zatížení v centru města
	→ Množství půd ohrožených vodní erozí, zejména v jižní a západní části města
	→ Přítomnost ekologické zátěže a brownfieldů ve městě
	→ Existence záplavových území města, vč. výskytu významných objektů (ČOV)
	→ Nedobudovaný systém nakládání s BRO
Příležitosti	Hrozby
Doprava a technická infrastruktura	
→ Napojení všech obyvatel na kanalizační systém s ČOV	→ Makrotrend růstu intenzity osobní i nákladní přepravy a související negativní dopady (znečištění ovzduší, zhoršení bezpečnosti apod.)
→ Dobudování dálnice D 11 do Trutnova	→ Pokles počtu spojů veřejné dopravy a faktická autonomie kraje v rozhodování o spojích veřejné dopravy
Životní prostředí	
→ Využití brownfields pro rozvoj veřejné či podnikatelské infrastruktury	→ Zvyšování požadavků legislativy na čištění odpadních vod
→ Odklon dopravy z centra města	→ Zvýšené riziko vzniku lokálních povodní, zejména v souvislosti s klimatickými změnami a častějším výskytem přívalových srážek
→ Další ekologizace průmyslové a zemědělské výroby	→ Další znečištění ovzduší s rostoucí automobilovou dopravou

5.1.2. Popis prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí

Prioritní osa je navržena tak, aby propojovala klíčové prvky municipální infrastruktury – dopravu, technickou infrastrukturu a životní prostředí (to je zde zařazeno v širším vymezení, tedy i s doplňkovým zahrnutím neinvestičních aktivit), s cílem realizace integrovaných přístupů a komplexních řešení.

Dopravní infrastruktura je jedním z nejdůležitějších faktorů rozvoje města, ať již z pohledu podnikatelských subjektů, pro něž je propojení města s dalšími územními celky a spojení na síť vyšších řádů

klíčovou otázkou z hlediska dopravní logistiky, stejně jako z pohledu obyvatel města, kdy kvalita infrastruktury a možnost dopravního spojení bezprostředně ovlivňuje jejich každodenní činnosti a potřeby, jako je vyjíždka do zaměstnání nebo do škol, za službami vyšších řádů apod. Je proto žádoucí, aby město zabezpečilo odpovídající stav komunikací v jejich vlastnictví, stejně jako jednalo s vlastníky infrastruktury vyšších řádů o zajištění téhož. Doprava ovlivňuje kromě hospodářských souvislostí

i celkovou kvalitu života ve městě. Je tak nezbytné, aby byla realizována opatření ke snížení koncentrace dopravy ve městě (zejména v jeho centru), stejně jako k řešení parkování v klidu. Potřeba realizace prvků bezpečnosti dopravy je v Červeném Kostelci zcela zásadní zejména s ohledem na stávající trasování I/14 a její bezprostřední styk s objekty občanské vybavenosti (školy apod.), ale i s ohledem na celkově neuspokojivou koncentraci dopravy v omezeném prostoru centra města.

Potenciál k povzbuzení cyklo dopravy ve městě je zcela nesporný. Nedostatečná vybavenost potřebnou infrastrukturou, ale i podmínky a potenciál pro její rozvoj, vyplynuly jak ze sociologických šetření, tak z analýz. Umístění klíčové podnikatelské infrastruktury na okraji města vyvolává potřebu zlepšení cyklotrasování pro dojíždku do práce, ale okolí města a nedaleké atraktivity, stejně jako blízkost polských hranic a návazných cyklostezek a cyklostas, představují i značný potenciál v oblasti volnočasových aktivit a cestovního ruchu, včetně přeshraničního. Tyto realizace mají vícečetné cíle – přispívají v oblasti bezpečnosti dopravy, snížení negativních vlivů dopravy na život města a kvalitu jeho prostředí (snížení znečištění dopravou) i k rozšíření možností v oblasti trávení volného času a celkové kvality života ve městě.

Součástí prioritní osy je i technická infrastruktura, jejíž stav je pro fungování města zásadní, ale která musí být řešena i ohledem na požadavky legislativy – viz např. požadavek na odkanalizování sídel podle směrnice Rady Evropské unie a zákonů (zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích a zákon č. 254/2001 Sb., o vodách). Vedle odkanalizování je klíčovou otázkou pro chod města i zajištění dodávky kvalitní pitné vody.

Obdobě řešení navržená v rámci prioritní osy v oblasti životního prostředí sledují na straně jedné zajištění kvalitního prostředí pro obyvatele či návštěvníky města, ale také plnění relevantních předpi-

sů a norem. V oblasti životního prostředí jsou legislativní i ekonomické nároky zvyšovány zejména v oblasti nakládání s odpady. Přestože stávající systém realizovaný v Červeném Kostelci je funkční, oba kontexty vytváří tlak na další zefektivnění a zvýšení zejména podílu vytríděných (a dále využívaných) složek a snížení podílu nevytríděného odpadu.

Ekologické zátěže nacházející se na území města představují na straně jedné problém pro životní prostředí, ale i celkové prostředí města, na straně druhé je jejich koncepční řešení a využití pro dlouhodobě udržitelné aktivity (hospodářské, či veřejné služby apod.) rozvojovým potenciálem. Rozsáhlý areál Textonie v samotném centru města je typickým příkladem. Realizace opatření v oblasti emisní zátěže města váže vedle dopravy jako hlavního znečišťovatele v centru města, také na existenci lokálních topenišť v rodinných domech, ale i na pociťovanou potřebu snižování emisní zátěže z průmyslové výroby umístěné ve městě (příklad dokreslující potřebu integrovaného přístupu ke stanovení prioritní osy). Vedle opatření na zdrojích emisí je vhodným opatřením také snižování potřeby energie na vytápění.

Realizací pozemkových úprav dochází v dotčeném území k vyjasnění vlastnických vztahů, optimalizaci dostupnosti pozemků a usnadnění obhospodařování. Stejně tak přispívá k ochraně proti povodním a má zásadní dopady v oblasti ochrany přírody a krajiny – dochází ke snížení vodní a větrné eroze, zvýšení retence v krajině, zvýšené ochrany vod, zvýšení ekologické stability aj. Provádění pozemkových úprav má kromě životního prostředí a zemědělství také pozitivní efekty na cenu pozemků v lokalitě, zlepšení propojenosti krajiny, vč. rozšíření možností pro volnočasové aktivity jako je pěší či cykloturistika (realizace účelových aj. komunikací v krajině).

Jako doplňkové opatření v jinak primárně infrastrukturní prioritě je zařazena osvěta a vzdělávání obyvatel v oblasti životního prostředí.

5.1.3. Strategický cíl prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí

Formulace strategického cíle zdůrazňuje oba klíčové prvky hmotného prostředí města a to v obou rozhodujících kontextech – jak ve vazbě na obyvatele města a prostředí, v němž žijí, tak ve vazbě na potřeby podnikatelských subjektů, bez jejichž působení by nebyl rozvoj města představitelný.

Strategický cíl PO 1:

Město nabízející takovou infrastrukturu a životní prostředí, které nebudou limitovat zájem obyvatel a investorů o život a podnikání v něm.

5.1.4. Oblasti a specifické cíle prioritní osy Infrastruktura a životní prostředí

Oblasti a jejich specifické cíle jsou stanoveny podle tematických potřeb vztahujících se k rozvoji města. Prioritní osa 1 řeší celkem 3 oblasti, jejichž zaměření je tematicky blízké a specifické cíle se vzájemně provazují.

5.1.4.1. Oblast 1.1

Doprava a komunikace

Specifický cíl 1.1: ***Zlepšení stavu dopravní infrastruktury a celkové dopravní situace města***

Specifický cíl se zaměřuje na optimalizaci organizace dopravy, dopravní infrastruktury a dopravní bezpečnosti. Zvláštní zřetel je věnován i odklonu dopravy z centra města, čímž dojde ke snížení negativních dopadů dopravy na veřejné zdraví, snížení hluku, vibrací apod. a zlepšení bezpečnosti dopravy ve městě.

Z potřeb města vyplývá i zpracování detailní koncepce dopravy zejména v centru města a dopravy v klidu, jež by měla být podkladem pro investiční opatření v dopravě. Z ní vyplynou konkrétní opatře-

ní v oblasti organiza-
ce dopravy, změn
značení, dílčích opat-
ření směřujících k
odvedení dopravy
z centra města, ře-
šení dopravy v klidu
ve městě (zejména
v jeho centru) apod.
Pod specifickým
cílem je zahrnuta i

oprava a realizace cyklotras, cyklostezek a cyklistických jízdních pruhů.

Opatření týkající se zlepšení stavu komunikací se zaměřuje zejména na technický stav komunikací ve městě. Zabývá se i problematickými místy, které se v území nacházejí, jako jsou např. úzká místa na vozovce, místa souběhu motorové a nemotorové dopravy atd. V rámci opatření bude docházet k výstavbě nových komunikací nebo jejich rekonstrukci, a to na komunikacích všech tříd. Město zde sehrává jak realizační roli (jako vlastník komunikací nižších řádů a místní dopravní infrastruktury), tak roli motivační – jednání se správci a vlastníky komunikací vyšších řádů směřující k plnění specifického cíle. Stejně tak se v rámci opatření objevuje potřeba řešení přednádražního prostoru a realizace dopravního terminálu kombinujícího více druhů dopravy v jednom místě.

Rámec opatření bezpečnosti dopravy se bude týkat zejména míst rizikových pro chodce a cyklisty, kde bude docházet např. k výstavbě a rekonstrukci chodníků a dalších opatření k oddělení pěší a motorové dopravy. V rámci zvýšení bezpečnosti a zlepšení podmínek pohybu po městě pro osoby s omezenou schopností pohybu budou realizována bezbariérová řešení v dopravě, opřená o plán mobility. V rámci opatření bezpečnosti dopravy bude vypracován pasport nebezpečných míst identifikující nejrizikovější lokality a vhodná řešení ke zvýšení bezpečnosti v dopravě, zejména na těchto místech. Realizační roli bude město plnit zejména jako investor na jím vlastněné infrastruktuře (výstavba a rekonstrukce chodníků apod.), motivační rolí je zejména jednání s vlastníky ostatní infrastruktury o změnách na ní prováděných (organizace, značení apod.).

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.1.1 Zlepšení stavu komunikací ve městě

- výstavba a rekonstrukce silničních komunikací všech tříd nacházejících se v katastru města, vč. řešení úzkých míst
- řešení přednádražního prostoru (dopravní terminál)

Role města: realizační, motivační

Opatření 1.1.2 Snížení negativních vlivů dopravy na život ve městě

- zpracování koncepce dopravy
- realizace cyklostezek, cyklotras a cyklistických jízdních pruhů (vč. doprovodné infrastruktury – stojany na kola apod.)
- realizace opatření vedoucích ke snížení koncentrace dopravy ve městě, zejména jeho centru - změna značení a organizace dopravy, kroky směřující k vymístění aktivit mimo centrum města (kde je to vhodné a možné), odvedení dopravy mimo město (vč. přípravných prací) apod.
- řešení parkování v oblastech přetížených dopravou v klidu (zejména centrum)

Role města: realizační, motivační

Opatření 1.1.3 Bezpečnost dopravy

- příprava plánu mobility a realizace bezbariérových řešení v dopravě a dalších opatření pro osoby se zvláštními potřebami
- výstavba a rekonstrukce chodníků a tras pro pěší, opatření k oddělení pěší a motorové dopravy
- realizace opatření přispívajících ke zvýšení bezpečnosti dopravy (dopravní značení, řešení bezpečnostních závad na komunikacích ve městě: přechody a jejich nasvětlení, křižovatky apod.)

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ zkvalitněné místní komunikace i komunikace vyšších tříd procházející městem
→ dopravní terminál kombinující více druhů dopravy v jednom místě
→ upravené dopravní značení zlepšující organizaci dopravy zejména v centru města
→ připravené podklady pro realizaci vymístění klíčové komunikace (I/14), resp. dopravy na ni mimo centrum města
→ zavedení koncepčního řešení dopravy v klidu
→ rozšíření sítě nemotorové dopravy ve městě (denní dojíždka i rekreace)
→ realizace opatření v dopravě zvyšujících její bezpečnost a dostupnost pro osoby se zvláštními potřebami
Výsledky
→ kvalitnější dopravní síť ve městě
→ snížení intenzity dopravy v centru města a odklon dopravy z centra města
→ zvýšení bezpečnosti dopravy a snížení nehodovosti a kolizí v dopravě
→ zvýšení podílu nemotorové dopravy
→ zlepšení systému dopravy v klidu
→ usnadnění dopravy pro osoby se zvláštními potřebami
Dopady
→ zajištění udržitelné dopravy ve městě
→ zlepšení životních podmínek ve městě pro jeho obyvatele i návštěvníky
→ zvýšení atraktivity města pro investory

5.1.4.2. Oblast 1.2 - Technická infrastruktura

Specifický cíl 1.2 Zvýšení počtu obyvatel napojených na technickou infrastrukturu

Specifický cíl řeší pouze tu část technické infrastruktury, která je nezbytná na základě analýz současného stavu, potřeb obyvatel a aktérů života města a kterou je také nezbytné řešit s ohledem na legislativu. Současně však pouze tu infrastrukturu, kde je aktivita města reálně možná.

Strategický plán se v oblasti technické infrastruktury zaměřuje na hospodaření s vodou, a to jak vodou odpadní a potřebou jejího odvádění a čištění, tak vodou pitnou a potřebou zásobování všech obyvatel města, resp. zvýšení podílu obyvatel, kteří jsou napojení na vodovod.

U všech aktivit tohoto typu sehraává město roli jak přímou, tj. realizační, kdy jako subjekt příslušných zákonů má určité povinnosti v oblasti hospodaření s vodami, které musí plnit, tak také jako 100% vlastník provozovatele místní vodohospodářské infrastruktury. Rolí motivační je zejména vytváření takových podmínek, kdy budou subjekty ve městě (podnikatelé, obyvatelé napojující se na centrální kanalizační řad) motivováni k plnění povinností legislativy v oblasti čištění vod.

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.2.1 Modernizace a dobudování sítí základní technické infrastruktury

- napojení dosud neodkanalizovaných částí města na kanalizaci ústící na ČOV
- modernizace ČOV (zajištění souladu s technickými normami a legislativou)
- dokončení napojení obyvatel a domů ve městě na vodovod

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ zlepšení parametrů vodohospodářské infrastruktury ve městě (rozsah a kvalita sítě, zlepšení technických vlastností infrastruktury – ČOV a další)
Výsledky
→ zvýšení dostupnosti technických sítí širší skupině obyvatel města
→ plnění norem v oblasti čištění vod
Dopady
→ zlepšení životního prostředí ve městě
→ dlouhodobě zlepšení ekonomiky městem vlastněného provozovatele vodohospodářské infrastruktury

5.1.4.3. Oblast 1.3

Životní prostředí

Specifický cíl 1.3 **Zajištění kvalitního životního prostředí pro obyvatele všech částí města**

S cílem zajištění územně vyváženého kvalitního a funkčního životního prostředí je opatření zaměřeno na zlepšení stavu v konkrétních složkách životního prostředí, kde existuje objektivní i subjektivně pociťovaná potřeba řešení, případně kde je třeba reagovat na příslušná doporučení a normy (vyplývající z neustále se zpřísnující evropské a národní legislativy).

Konkrétní řešení navržená ve strategickém plánu pro oblast životního prostředí se týkají:

Odpadového hospodářství a potřeby zvýšeného využití odpadu - Rozšíření separace odpadu povede ke snížení netříděné složky odpadu a tím i ke snížení nákladů města na skládkování a zejména dojde ke snížení zátěže území plynoucí z tvorby odpadů. Pozitivní vliv na separaci odpadu má i realizace osvěty obyvatel v odpadovém hospodářství, která je jedním z dalších opatření, stejně jako snížení docházkové vzdálenosti obyvatel ke sběrným místům. Rozšíření separace bude tlačeno i vlivem povinností vyplývajících z novely zákona o odpadech. Bude tedy doplněna sběrná síť odpadu a město zajistí jeho dostatečný svoz, případně i likvidaci, vč. zejména biologicky rozložitelného odpadu. Realizační roli má město i při výstavbě sběrného dvora.

Snížování znečištění ovzduší ve městě ze všech typů zdrojů (zejména však z místních topenišť) - Realizační role města bude realizována zateplením veřejných budov ve vlastnictví města a ekologizací jejich zdrojů vytápění (efektivnější zařízení spalující neobnovitelné zdroje energie, instalace OZE). Motivační role spočívá zejména v motivaci obyvatel města, podnikatelských a dalších subjektů k realizaci obdobných opatření na jejich nemovitostech a provozech. Vedle pozitivní motivace (osvěta, případně zavedení nástrojů finanční motivace) má město možnosti, byť omezené, využít i negativní motivace - restrikce, sankce apod.

Řešení existujících ekologických zátěží na území města - Ekologické zátěže jsou představovány jak historickými průmyslovými zátěžemi, tak nelegálními deponiemi odpadu. Představují v území riziko ohrožení lidského zdraví (např. karcinogenními a toxickými látkami vlivem kontaminace vodních zdrojů) a je proto důležité věnovat dostatečný důraz jejich odstranění. Odstranění těchto zátěží bude mít přínos nejenom pro obyvatelstvo, ale i pro celkovou revitalizaci krajiny, obnovení stavu životního prostředí, přirozených vazeb v ekosystémech ad. Město sehrává v této oblasti jak roli realizační (samo zajišťuje sanaci tam, kde mu to ze zákona náleží) nebo roli motivační, kde není samo povinno či oprávněno provádět zásah, ale kde může využít nejrůznějších nástrojů pozitivní či negativní motivace s cílem odstranění takových zátěží ze strany původce či vlastníka.

Opatření v krajině, zejména v extravilánu města, směřujících k zachování kvality půd a boj s důsledky klimatických změn (eliminace povodňového rizika na území města) - K naplnění tohoto opatření dojde zejména realizací pozemkových úprav v území a realizací opatření eliminujících povodňové riziko a jeho dopady, což bude z určité části zajištěno pozemkovými úpravami. Jedním z potenciálů těchto úprav je zvýšit protipovodňovou ochranu v území vlivem vhodného návrhu vodo-hospodářských opatření jako jsou např. suché poldry, ochranné příkopy, revitalizace vodních toků. Je ale důležité zmínit, že pozemkové úpravy probíhají pouze mimo zastavěnou část katastrálního území. Realizovat opatření eliminující povodňové riziko v zastavěném území by bylo vhodné na vodním toku Olešnice, který městem prochází skrz několika katastrálními územími.

Opatření bude naplňováno jak přímou investiční angažovaností města (realizace protipovodňových opatření městem, aktivní participace na realizaci pozemkových úprav), tak prostřednictvím města jako motivátora, kdy jedná s vlastníky pozemků v extravilánu města (zemědělci aj.) o realizaci vhodných opatření v krajině, případně vykonává podporu při zajišťování externích zdrojů na tato opatření, jedná se správci povodí apod.

Environmentální vzdělávání a povědomí - Tato aktivita má zvláštní charakter - přestože v rámci opatření je jedinou neinvestiční, její význam je zásadní pro dlouhodobě udržitelné prostředí města. Aktivita je určena pro všechny kategorie obyvatel města, kteří se budou ochotni zapojit. Je možné zavést environmentální výchovu v mateřských a základních školách (tento způsob osvěty je v jiných městech oblíbený a účinný), realizovat tematické besedy a setkání. Mohou být využity i klasické nástroje jako tištěné informační letáky, cedula. Aktivita zahrnuje zavedení kanálů pro poskytování informací o stavu a vývoji životního prostředí ve městě. Dotazníkové šetření naznačilo i potenciál dobrovolnictví u obyvatelstva, jež by bylo vhodné využít pro zlepšení životního prostředí ve městě. V rámci osvětových opatření budou moci být zapojeny i neziskové organizace, které na území města působí a další organizace v oboru životního prostředí.

Při realizaci této aktivity se město uplatní jak jako realizátor (kdy samo svými kapacitami bude zajišťovat některé akce - besedy, tiskoviny apod.), tak jako motivátor přitahující k realizaci aktivity třetí subjekty (NNO, spolky či občany formou dobrovolnictví apod.), vč. možnosti zavedení samostatného grantového schématu na poskytování finanční podpory pro tyto aktivity ve veřejném zájmu.

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 1.3.1 Rozšíření separace odpadu

- zajištění potřebné infrastruktury pro sběr tříděného odpadu, vč. nádob na specifické druhy odpadu (bioodpad, textil, nebezpečný odpad apod.) a zajištění jeho dostatečného svozu
- realizace sběrného dvora ve městě

Role města: realizační

Opatření 1.3.2 Ekologické zátěže

- odstranění ekologických zátěží na území města, zejména po podnicích z minulosti
- likvidace skládek na území města

Role města: realizační

Opatření 1.3.3 Snížení emisní zátěže ze stacionárních zdrojů

- snížení energetické náročnosti budov ve městě - veřejných objektů, objektů pro bydlení, výrobních objektů a areálů
- přechod na ekologičtější formy vytápění nahrazením neekologických zdrojů vč. využití obnovitelných zdrojů pro výrobu energie na vytápění objektů všech typů

Role města: realizační, motivační

Opatření 1.3.4 Zlepšení stavu krajiny a eliminace environmentálních rizik

- dokončení pozemkových úprav v území a snížení ohroženosti pozemků vodní erozí a zlepšení stavu a fungování krajiny
- realizace opatření eliminujících povodňové riziko a jeho dopady

Role města: realizační

Opatření 1.3.5 Environmentální vzdělávání a povědomí obyvatel

- zavedení a využívání platforem a kanálů pro poskytování informací o stavu ŽP ve městě jeho obyvatelům
- opatření k zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí města a jeho zlepšení, vč. využití potenciálu dobrovolnictví
- realizace osvětových opatření směřujících k zvýšení povědomí obyvatel o ochraně životního prostředí a udržitelném způsobu života, vč. zapojení NNO a dalších organizací v oboru životního prostředí (tištěné materiály, besedy a setkání, informační cedule ve městě apod.)

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ zkvalitněný systém separace odpadu, existence sběrného dvora ve městě
→ eliminované ekologické zátěže na území města
→ omezení počtu neekologicky provozovaných budov všech typů
→ dokončení pozemkových úprav
→ realizovaná protipovodňová opatření
→ zavedení mechanismů pro povzbuzení zájmu obyvatel o životní prostředí
Výsledky
→ vyšší míra vytříděnosti odpadu a snížení tlaku na životní prostředí plynoucí z odpadů i na hospodaření města
→ snížení emisní zátěže ovzduší ve městě
→ snížení rizika povodní a eliminace povodňových škod na majetku a zdraví
→ snížení rizika půdní eroze a zlepšení stavu krajiny
→ povzbuzení zájmu obyvatel města o životní prostředí a udržitelný způsob života, aktivace potenciálu dobrovolnictví
Dopady
→ zlepšení stavu životního prostředí ve městě
→ zlepšení hospodaření města (plynoucí ze snížených nákladů na vytápění městských budov, nižších plateb za skládkovaný odpad atd.)
→ lepší využití krajiny
→ zatraktivnění města pro obyvatele, turisty a investory

5.1.5. Přehled Prioritní osy 1

Prioritní osa 1 (PO 1): Infrastruktura a životní prostředí				
STRATEGICKÝ CÍL PO 1: <i>Město nabízející takovou infrastrukturu a životní prostředí, které nebudou limitovat zájem obyvatel a investorů o život a podnikání v něm</i>				
Oblast a její specifický cíl	Opatření	Typy aktivit		Role města
1.1. Doprava a komunikace <i>SC 1.1.: Zlepšení stavu dopravní infrastruktury a celkové dopravní situace města</i>	1.1.1 Zlepšení stavu komunikací ve městě	→ výstavba a rekonstrukce silničních komunikací všech tříd nacházejících se v katastru města, vč. řešení úzkých míst		realizační, motivační
		→ řešení přednádražního prostoru (dopravní terminál)		
	1.1.2 Snížení negativních vlivů dopravy na život ve městě	→ zpracování koncepce dopravy → realizace cyklostezek, cyklotras a cyklistických jízdních pruhů (vč. doprovodné infrastruktury – stojany na kola apod.) → realizace opatření vedoucích ke snížení koncentrace dopravy ve městě, zejména jeho centru - změna značení a organizace dopravy, kroky směřující k vymístění aktivit mimo centrum města (kde je to vhodné a možné), odvedení dopravy mimo město (vč. přípravných prací) apod. → řešení parkování v oblastech přetížených dopravou v klidu (zejména centrum)		realizační, motivační
	1.1.3 Bezpečnost dopravy	→ příprava plánu mobility a realizace bezbariérových řešení v dopravě a dalších opatření pro osoby se zvláštními potřebami → výstavba a rekonstrukce chodníků a tras pro pěší, opatření k oddělení pěší a motorové dopravy → realizace opatření přispívajících ke zvýšení bezpečnosti dopravy (dopravní značení, řešení bezpečnostních závad na komunikacích ve městě: přechody a jejich nasvětlení, křižovatky apod.)		realizační, motivační
1.2. Technic. infrastruktura <i>SC 1.2.: Zvýšení počtu obyvatel napojených na technickou infrastrukturu</i>	1.2.1 Modernizace a dobudování sítě základní technické infrastruktury	→ napojení dosud neodkanalizovaných částí města na kanalizaci ústící na ČOV → modernizace ČOV (zajištění souladu s technickými normami a legislativou) → dokončení napojení obyvatel a domů ve městě na vodovod		realizační, motivační
1.3. Životní prostředí <i>SC 1.3.: Zajištění kvalitního a funkčního životního prostředí pro obyvatele všech částí města</i>	1.3.1 Rozšíření separace odpadu	→ Zajištění potřebné infrastruktury pro sběr tříděného odpadu, vč. nádob na specifické druhy odpadu (bioodpad, textil, nebezpečný odpad apod.) a zajištění jeho dostatečného svozu → realizace sběrného dvora		realizační
	1.3.2 Ekologické zátěže	→ odstranění ekologických zátěží, zejména po podnicích z minulosti → likvidace skládek na území města		realizační
	1.3.3 Snížení emisí zátěže ze stacionárních zdrojů	→ snížení energetické náročnosti budov ve městě - veřejných objektů, objektů pro bydlení, výrobních objektů a areálů → přechod na ekologičtější formy vytápění nahrazením neekologických zdrojů vč. využití obnovitelných zdrojů pro výrobu energie na vytápění objektů všech typů		realizační, motivační
	1.3.4 Zlepšení stavu krajiny a eliminace environmentálních rizik	→ dokončení pozemkových úprav v území a snížení ohroženosti pozemků vodní erozí a zlepšení stavu a fungování krajiny → realizace opatření eliminujících povodňové riziko a jeho dopady		realizační
	1.3.5 Environmentální vzdělávání a povědomí obyvatel	→ zavedení a využívání platform a kanálů pro poskytování informací o stavu ŽP ve městě jeho obyvatelům → opatření k zapojení obyvatel do ochrany životního prostředí města a jeho zlepšení, vč. využití potenciálu dobrovolnictví → realizace osvětových opatření směřujících k zvýšení povědomí obyvatel o ochraně ŽP a udržitelném způsobu života, vč. zapojení NNO a dalších organizací v oboru ŽP (tištěné materiály, besedy a setkání, informační cedule ve městě apod.)		realizační, motivační

5.2. Prioritní osa 2: Hospodářský rozvoj města

5.2.1. Východiska pro formulaci prioritní osy Hospodářský rozvoj města

Přestože analýza podnikatelského prostředí a lokálního trhu práce nenaznačuje zásadní problémy a většina sledovaných hospodářských charakteristik a jejich srovnání s jinými územními celky vychází spíše příznivě, trend vývoje v podnikatelské oblasti je ve městě zatížen potenciálními riziky. Na straně druhé zde existuje objektivní potenciál pozitivního rozvoje, ať již z vnitřních příčin nebo plynoucí z vnějších souvislostí (např. budování rychlostní komunikace do Trutnova a dále do Polska).

Otázky hospodářské prosperity subjektů na území města a celkové ekonomické situace ve městě a zejména s tím související otázka zaměstnanosti byly zřejmě vůbec nejvíce akcentovanými tématy v rámci dotazníkových šetření. Z nich byla patrná obava obyvatel o dostatek pracovních příležitostí a jejich případný nedostatek byl uváděn též jako hlavní příčina zvažování možného odchodu z města. Formulace prioritní osy se tak opírá jak o objektivně poznané potřeby města a trend vývoje hospodářské situace, tak o subjektivní pocity jeho obyvatel, stejně jako zjištěné potřeby místních podniků.

Hospodářský rozvoj města, vycházející zejména z tradice průmyslové výroby a využívající nových výzev, je klíčový pro další prosperitu města a jeho rozvoj, stejně jako pro udržení obyvatel a případně zlepšování strukturálních charakteristik místního obyvatelstva. Město musí být schopno realizovat aktivity, které budou přímo či zprostředkovaně motivovat podnikatele setrvat v regionu nebo sem dokonce přijít s novými projekty.

Zvýšení pracovního uplatnění ve městě by pomohlo k setrvání stávajících obyvatel a příchodu dalších ekonomicky aktivních. Podnikatelé působící ve městě hodnotí celkovou kvalitu a dostupnost pracovní síly jako ještě dostatečnou, resp. spíše špatnou. Otázky zaměstnanosti souvisí i s demografickou strukturou města. To vychází z výběrového charakteru migrace, kdy lidé stěhující se za prací (oběma směry) jsou zpravidla mladší, ekonomicky aktivní a spíše vzdělanější. Zlepšení migračních proudů ve vazbě na pracovní uplatnění tak má potenciál zlepšování struktury obyvatel města a eliminaci některých negativních trendů (stárnutí populace apod.). Požadavek na zvýšení podpory podnikatelských aktivit ze strany města vyplynul zejména z dotazníkového šetření.

Vedle podpory podnikatelského prostředí a celkových podmínek pro podnikání se z ekonomických činností výrazně projevila potřeba obyvatel zlepšit podmínky pro zvýšení vybavenosti města maloobchodem (zmiňován byl specificky prodej potravin) a službami. Obyvatelé si od přilákání nových podnikatelů v maloobchodě slibují zvýšení konkurence a tím zlepšení kvality služeb a nabídky, případně pokles ceny.

Cestovní ruch, přestože objektivní předpoklady pro jeho rozvoj nejsou v Červeném Kostelci takové, jako v okolních destinacích (Náchod, Česká Skalice, Nové Město n. M.), skýtá také jistý potenciál rozvoje, založený ať již na výhodné poloze uprostřed turisticky cenného regionu, nebo některých místních atraktivitách. Tyto atraktivity však nejsou v současnosti propagované v potřebné míře, stejně jako není dostatečná vybavenost města infrastrukturou cestovního ruchu.

Tab. 7: SWOT analýza prioritní osy 2

Silné stránky		Slabé stránky	
Obyvatelstvo			
➤ Pozitivní trend zlepšování vzdělanostní struktury obyvatel		➤ Celkově mírně horší úroveň vzdělanosti obyvatelstva ve srovnání s obdobnými úz. celky	
Podnikání a zaměstnanost			
➤ Významná tradice průmyslové výroby		➤ Podprůměrné množství ek. aktivních obyvatel	
➤ Dobrá dopravní dostupnost (silnice I. třídy, železnice)		➤ Nižší podnikatelská aktivita a pokles počtu ekonomických subjektů v posledním období	
➤ Dobrá velikostní struktura podniků ve městě (stabilita x flexibilita)		➤ Negativní saldo dojížděky za prací	
➤ Přítomnost silného zaměstnavatele s výraznou vazbou na region, vyvíjející nepodnikatelskou činnost, se silným (nadregionálním) postavením v oboru			
➤ Existence průmyslové zóny ve Stolíně, její dobrá lokalizace a umístění aktivit nezátěžujících nadměrně životní prostředí města			
➤ Dostatek podnikatelských ploch vymezených pro ÚP (možnost dalšího rozvoje a lokalizace investorů)			
➤ Dobré charakteristiky nezaměstnanosti - vyšší podíl zaměstnaných osob, nižší míra registrované nezaměstnanosti než ve vyšších územních celcích, relativně nízká míra dlouhodobé nezaměstnanosti			
Cestovní ruch			
➤ Poloha v turisticky atraktivním regionu Kladského pomezí		➤ Historické památky a další atraktivity spíše lokálního významu bez výrazného potenciálu pro cestovní ruch	
		➤ Nedostatečné zapojení tradičních (zejména kulturních) akcí do odvětví cestovního ruchu	
		➤ Nedostatečná infrastruktura CR (zejména ubytovací a stravovací zařízení)	
Příležitosti		Hrozby	
Podnikání a zaměstnanost			
➤ Využití existujících brownfields v rozšířeném centru města pro vhodné hospodářské aktivity		➤ Vysoká míra orientace místní ekonomiky na průmysl	
➤ Realizace pozemkových úprav a jejich pozitivní dopad zejména na zemědělské (ale i jiné) podnikání ve městě a jeho zázemí		➤ Rozevírání nůžek mezi nabídkou a poptávkou na lokálním/regionálním trhu práce a nedostatek kvalifikované pracovní síly ve vybraných oborech (zejména strojírenství)	
➤ Využití středních a velkých firem ve městě jako „leaderů inovací“		➤ Konkurence rozvojových ploch v okolí lákajících podnikatele	
➤ Zlepšení komunikace města s podnikatelskými subjekty (pravidelná výměna informací, předvídatelnost rozvoje a priorit města apod.)		➤ Zahraniční kapitál klíčových podniků (umístění rozhodovacích center mimo tyto podniky, riziko rozhodování bez vazby na území)	
➤ Ekonomicky stabilní prostředí Královéhrad. kraje			
➤ Dobudování dálnice D11 do Trutnova a na Polsko			

5.2.2. Popis prioritní osy Hospodářský rozvoj města

Prioritní osa cílí zejména na podporu podnikání ve městě a zlepšení podmínek pro zaměstnanost. Využití existujícího potenciálu v oblasti hospodářského rozvoje a podnikání a přitažení ekonomických aktivit schopných generovat pracovní místa a uplatnění pro obyvatele města, jsou pro jeho další rozvoj zcela klíčové. Prioritní osa se zaměřuje na dva základní aspekty hospodářského rozvoje.

Na straně jedné na zatraktivnění města pro podnikatelské subjekty tak, aby byly motivovány lokalizovat své investice ve městě, aby s existujícími činnostmi ve městě zůstaly a případně je rozšiřovaly. K tomu mají přispět opatření směřující k zajištění dostatku kvalifikované pracovní síly a to v oborech,

kteřé jsou aktuálně na regionálním trhu práce poptávány (sladění nabídky s poptávkou na trhu práce). Aktivita se tak zaměřují na podporu rozvoje místní SŠ a zejména na její přiblížení praxi ať již zaváděním nových výukových programů nebo zkvalitňování vybavení pro praktickou výuku. Zvláštní pozornost je věnována spolupráci s místními podniky (formou praxí, případně podporou zvláštních konceptů nebo jejich prvků – duální vzdělávání

apod.). Tato opatření přispívají ke zkvalitnění pracovní síly na lokálním trhu práce jako jednoho z lokalizačních faktorů investic. Ke zkvalitnění na straně nabídky pracovní síly přispívá i její vyšší flexibilita. V této oblasti může město aktivně realizovat opatření směřující ke sladění rodinného a pracovního života ať již přímo (např. úpravou provozu MŠ zřizovaných městem) nebo nepřímo - motivací a podporou zaměstnavatelů při zřizování podnikových školek atd.

Druhým faktorem je atraktivní podnikatelská infrastruktura. Město musí zajistit připravenost lokalit, kde bude možno umístit investice. Tyto lokality mají buď charakter revitalizovaných brownfields (ty mají své přednosti, například lokalizaci v blízkosti infrastruktury, veřejných služeb apod., ale i nevýhody – v případě Červeného Kostelce například umístění v centru města a omezení z toho vyplývající – hluk, emise, doprava apod.) nebo tzv. greenfields, tj. nově budovaných zasíťovaných lokalit na okraji města s menšími omezeními, napojené na páteřní infrastrukturu apod.

Zvláštní charakter má podpora sociálních podniků, tedy podnikání zaměřeného na obyvatele ohrožené exkluzí a zejména ohrožené sníženou schopností nalézt běžné zaměstnání. Sociální podnikání je nejen rozvíjející se formou ekonomické aktivity, ale v případě Červeného Kostelce nabývá zvláštního významu zejména s ohledem na tradici a rozsah sociálních služeb poskytovaných Oblastní charitou Červený Kostelec ve městě a jeho okolí a tedy počtem osob s těmito zvláštními potřebami, které se ve městě nebo jeho zázemí nachází.

Vedle vytváření objektivních podmínek pro rozvoj podnikání a přitažení investic do města je nezbytná také větší propagace města tak, aby se investoři o nabídce a výhodách lokalizace hospodářských aktivit v Červeném Kostelci dozvěděli. Město se tak musí aktivně propagovat jako atraktivní místo pro podnikání s dobrou nabídkou pracovní síly a i potřebné infrastruktury, včetně vnějších vazeb a trhů (vč. blízkosti Polska). Stejně tak může sehrávat významnou roli při propagaci svých podnikatelů a jejich výrobků či služeb, včetně zahraniční propagace a využití zahraničních partnerství.

Dalším aspektem jsou potřeby místních obyvatel, pro něž se město musí snažit vytvářet podmínky pro co nejvyšší život tak, aby neměli motivaci z města odcházet, ale naopak aby se město stalo významnou cílovou destinací migrace. Jeho další rozvoj je závislý na dostatku obyvatel a na jejich příznivé struktuře z hlediska věku, vzdělanosti ad. Díky již zmíněnému selektivnímu charakteru migrace mají imigrační destinace lepší vyhlídky na rozvoj nejen z pohledu počtu obyvatel, ale i z hlediska jejich struktury.

Kromě toho existuje potenciál v dalším rozvoji cestovního ruchu. Přestože město není typickou turistickou destinací, realizací vhodných nástrojů lze zvýšit využití existujícího potenciálu města (v podobě atraktivit jako je rybník Brodský či Mezinárodní folklorní festival) a podpořit další rozvoj odvětví ve městě a tím i zaměstnanost. Pro zvýšení úrovně cestovního ruchu v Červeném Kostelci je příhodné za-

bezpečit dostatečné množství a úroveň stravovacích a ubytovacích zařízení, které budou schopné pojmout vyšší počet návštěvníků. Významnou aktivitou v oblasti cestovního ruchu je intenzivní spolupráce s destinační společností zřízenou právě za účelem rozvoje cestovního ruchu v Kladském pomezí.

Zvláštní potřebou, jež vyplynula jednoznačně zejména z dotazníkových šetření, je podpora konkurence v oblasti maloobchodu a služeb. Město by mělo aktivně vytvářet příležitosti k umístění

dalších provozovatelů těchto služeb (samozřejmě se musí jednat o řízený proces jak co do zaměření služeb, tak co do jejich lokalizace ve městě). Pozitivní efekty z toho plynoucí mají dopady v mnoha oblastech kvality života města a jeho obyvatel. Prvotním je předpoklad zvýšení konkurence a tím i pozitivní dopad na kvalitu a cenu. Druhým aspektem je snížení vyjíždky za službami do center vyšších řádů a v neposlední řadě umístění těchto investic znamená i vytvoření dalších pracovních míst a zlepšení situace na lokálním trhu práce. Potenciální rizika takových investic (zvýšení zatížení dopravou, urbanistické aspekty apod.) je třeba řešit po celou dobu lokalizace takové investice.

5.2.3. Strategický cíl prioritní osy Hospodářský rozvoj města

Formulace strategického cíle zdůrazňuje oba hlavní a vzájemně provázané aspekty hospodářského rozvoje města. Na straně jedné je nezbytné zajistit takové podmínky pro investory, že pro ně bude lokalizace jejich činností právě v Červeném Kostelci atraktivní. Vedle obecných faktorů prostředí města (doprava, životní prostředí apod.) je zcela klíčové pro takovéto rozhodování podnikatelů zda v místě naleznou dostatek pracovní síly odpovídající kvality a kvalifikace a dále zda jim pro podnikání město dokáže zabezpečit odpovídající podmínky (podnikatelskou infrastrukturu atd.). Druhým aspektem (či „druhou stranou téže mince“) angažovanosti města v oblasti hospodářských aktivit a podnikání je potřeba zajistit pro obyvatele dostatek pracovních příležitostí a celkově podmínek pro umožnění plnohodnotného pracovního života přímo ve městě.

Strategický cíl PO 2:

Červený Kostelec jako atraktivní lokalita pro podnikatele a investory a město nabízející dostatek pracovních příležitostí pro své obyvatele.

5.2.4. Oblasti a specifické cíle prioritní osy Hospodářský rozvoj města

Oblasti a jejich specifické cíle jsou stanoveny podle potřeb vztahujících se k hospodářskému rozvoji města. Prioritní osa je realizována prostřednictvím 2 oblastí, z nichž každá má stanoven specifický cíl.

5.2.4.1. Oblast 2.1 Zaměstnanost

Specifický cíl 2.1 : ***Zlepšení podmínek pro zaměstnanost a uplatnění ekonomicky aktivních obyvatel na trhu práce***

Cíl je zaměřen na podporu udržitelné zaměstnanosti, zajištění kvalitní pracovní síly a na tvorbu nových pracovních míst. To se především týká sladění potřeb zaměstnavatelů s nabídkou pracovní síly, konkrétně té její části, která se na výkon zaměstnání teprve připravuje (budoucí absolventi). Sladěním nabídky a poptávky na trhu práce je myšleno zajištění takové nabídky na lokálním trhu práce, kdy množství, kvalita a oborové zaměření nabídky práce odpovídá požadavkům generovaným poptávkou místních zaměstnavatelů. Příspěvkem k dosahování tohoto stavu může být aktivní usměrňování vzdělávacích programů na takové, které jsou v současné době vhodně uplatnitelné na trhu práce. Obdobné efekty může přinést modernizace vybavení škol pro praktickou výuku, která bude vhodně zaměřena na potřeby trhu práce. Bude podpořena spolupráce středních škol (a to i škol v okolí Červeného Kostelce) s místními podniky, díky které bude umožněno budoucím absolventům získání praxe a navázání prvních, v budoucnu využitelných pracovních kontaktů. Při realizaci těchto aktivit město sehraje roli zejména motivační, jako iniciátor společných řešení realizovaných středními školami a místními podniky, případně při jednání s KH krajem jako zřizovatelem stávající jediné SŠ.

Sociální podnikání řeší otázky zaměstnanosti, místního rozvoje a sociální soudržnosti, podporuje sociální začleňování a rozvíjí solidární chování. Kromě sociálního podnikání jsou v tomto opatření zahrnuty i jiné formy směřující k vyšší ekonomické aktivitě některých (znevýhodněných) skupin obyvatel podporou flexibilních forem organizace práce a sladěním pracovního a rodinného života. Podpora sociálního podnikání se týká výstavby, rekonstrukce, rozšíření, vybavení a celkové podpory sociálních podniků. Role města je jak realizační tak motivační ve smyslu motivace formou podpory k vytváření sociálních podniků nebo jiných forem organizace práce.

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.1.1 Sladění nabídky a poptávky na trhu práce

- orientace vzdělávacích programů SŠ na obory /dovednosti uplatnitelné na trhu práce
- modernizaci vybavení střední školy pro praktickou výuku orientovanou na potřeby místního/regionálního trhu práce
- podpora spolupráce střední školy (příp. škol z okolí) s podniky ve městě či regionu a vytváření podmínek pro zaměstnávání mladých, pro získání praxe (např. koncepty duálního vzdělávání)

Role města: motivační

Opatření 2.1.2 Sociální podnikání a jiné formy směřující k vyšší ekonomické aktivitě znevýhodněných skupin obyvatel

- podpora výstavby, rekonstrukce, rozšíření a vybavení sociálních podniků
- podpora flexibilních forem organizace práce a sladění pracovního a rodinného života (např. organizační úpravy v rámci MŠ, podnikové MŠ, podpora vzniku dětských skupin)

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ zavedení nástrojů (vč. vybavení SŠ) pro lepší uplatnění studentů v praxi
→ rozšíření spolupráce mezi SŠ ve městě (případně i jinými SŠ z okolí) a místními podniky
→ ustavení nových či rozšíření stávajících sociálních podniků
→ zavedení opatření pro zvýšení flexibility organizace práce u zaměstnavatelů lokalizovaných ve městě
Výsledky
→ zvýšení uplatnitelnosti studentů místní SŠ a její atraktivní pro studenty
→ zlepšení nabídky na trhu práce a její sladění s poptávkou
→ zajištění pracovního uplatnění pro znevýhodněné obyvatele města
→ zvýšení flexibility na pracovním trhu
Dopady
→ vytvoření podmínek pro dlouhodobé udržení či rozšíření středního školství ve městě
→ zlepšené podmínky pro celkový hospodářský rozvoj města a regionu
→ nová pracovní místa, vč. míst pro znevýhodněné osoby
→ zlepšení migračních proudů a tím zlepšení demografické struktury obyvatelstva

5.2.4.2. Oblast 2.2 Podpora podnikání ve městě

Specifický cíl 2.2 *Vytvoření atraktivních podmínek pro rozvoj podnikání ve městě a udržitelného ekonomického využití místního potenciálu*

Cílem je vytvoření vhodných podmínek pro podnikání, které umožní jeho rozvoj, při využití dostupného místního potenciálu.

Ke zlepšení stavu podnikatelské infrastruktury je možné využít opuštěných a zchátralých areálů (brownfields) pro podnikatelské záměry, stejně tak by město mělo být investičně připraveno na nové podnikatelské příležitosti podporou nových podnikatelských zón. Zde se jedná jak o vymezení v územním plánu, tak o jejich investiční připravenost. Kromě větších investorů, s jejichž lokalizací se počítá do průmyslových zón a podnikatelských objektů, město podpoří i lokalizaci začínajících podnikatelů formou vytvoření výhodných podmínek pro tyto podnikatele, jež je budou motivovat začít či rozšířit podnikání ve městě formou „podnikatelských inkubátorů“ či obdobných řešení (poskytnutí prostor za výhodných podmínek, sdílení základního vybavení a infrastruktury více podnikateli apod.). Z dlouhodobého hlediska má jak pro město, tak pro podnikatele zásadní význam i ekologizace podnikání. Na jedné straně dochází ke snižování negativních dopadů podnikatelských aktivit na život města a jeho obyvatele, na straně druhé se tyto aktivity vyplácí samotným podnikatelům, ať formou snížení provozních výdajů (např. v případě realizace úspor energií) či zajištěním plnění standardů a norem upravujících vliv podnikání za životní prostředí. V neposlední řadě je třeba vnímat i pozitivní „image“ odpovědných podnikatelů mezi spotřebiteli či trend jejich zvýhodňování při veřejných zakázkách.

V oblasti lokalizace investic platí obdobné mechanismy jako v jakémkoli jiném tržním prostředí. Samotná připravenost města a jeho infrastruktury tak nemusí sama o sobě být dostatečná zvláště v případě, kdy v okolí Červeného Kostelce existuje a rozvíjí se nemalé množství podnikatelských objektů a zón. Město musí propagovat jím nabízené prostory a aktivně vstupovat do rozhodování investorů. V tomto ohledu plní město roli přímého realizátora, ať s využitím svých zahraničních partnerství a kontaktů nebo účastí na veletrzích či realizací aktivních kroků ke zviditelnění města jako podnikatelské lokality. Své kontakty, včetně zahraničních, může město nabídnout i pro místní podnikatele a prezentaci jejich produktů a nalézání partnerství. Za podmínek dodržení souladu s legislativou má město prostor pro podporu místních produktů a producentů (vč. společných propagací apod.).

V oblasti maloobchodu, které je prakticky výhradně řešena tržními zákonitostmi a zajišťována soukromým sektorem, sehrává město roli motivační. Může nastavovat podmínky, za nichž se tento druh podnikání ve městě odehrává, částečně regulovat toto podnikání. Jedná o umísťování investičních záměrů a případně nastavuje takové podmínky, za nichž budou subjekty pohybující se v takto nanejvyšší tržním a konkurenčním prostředí ochoty realizovat své aktivity směrem žádoucím z pohledu města a jeho obyvatel, či případného zařazení místních produktů do sortimentu maloobchodů apod.

Rozvoj cestovního ruchu je založen na využití existujícího místního potenciálu území. Je v té souvislosti tak žádoucí zvýšit propagaci turisticky významného kulturního a přírodního dědictví hmotného i nehmotného charakteru (Domek Boženy Němcové, Mezinárodní folklorní festival, přírodní atraktivita v okolí města ad.). V tomto ohledu město sehrává jak přímou realizační roli, vč. případné účasti na veletrzích a obdobných akcích, tak roli motivační, kdy aktivně ovlivňuje ve svůj prospěch aktivity destinální společnosti, stejně jako jedná s vlastníky či provozovateli atraktivit na území města s cílem rozvoje a propagace cestovního ruchu.

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 2.2.1 Podnikatelská infrastruktura

- využití opuštěných areálů ve městě (brownfields) pro podnikatelské záměry
- investiční příprava pro umístění podnikatelských aktivit v případě reálných očekávání jejich využití podnikateli
- podpora začínajících podnikatelů (např. příprava a zvýhodněné podmínky pro využití prostor pro podnikání, sdílení infrastruktury a zázemí apod.)
- podpora ekologizace podnikání ve městě, zejména výrobních procesů

Role města: realizační, motivační

Opatření 2.2.2 Atraktivní podnikatelské prostředí

- propagace města jako významné podnikatelské destinace, realizace nástrojů motivujících podnikatele / investory podnikat v Červeném Kostelci
- propojování marketingu a informovanosti města s produkty místních podnikatelů (společné prezentace, zahraniční cesty apod.)
- nastavení a využívání vazeb, mechanismů a platforem pro systematickou spolupráci města s podnikateli

Role města: realizační

Opatření 2.2.3 Služby a maloobchod

- vytváření podmínek pro zvýšení vybavenosti města maloobchodem a službami, vč. podpory prodeje místních a regionálních produktů
- sledování vhodného umístění maloobchodu a služeb (s ohledem na dopravu, ÚP a další)

Role města: motivační

Opatření 2.2.4 Cestovní ruch

- propagace turisticky významných atraktivit města a jeho okolí
- podpora nových atraktivit cestovního ruchu ve městě
- větší využití tradičních akcí v cestovním ruchu (Mezinárodní folklorní festival apod.)
- intenzivní využívání služeb destinační společnosti k propagaci města a potenciálu cest. ruchu

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ disponibilní plochy pro podnikání (brownfields, greenfields)
→ ekologizace výroby ve městě
→ realizovaná marketingová aj. opatření podporující podnikání a podnikatele ve městě
→ lokalizace nových provozovatelů maloobchodu a služeb
→ zlepšené podmínky pro cestovní ruch ve městě
Výsledky
→ zlepšení nabídky podnikatelské infrastruktury a zatraktivnění města pro investory
→ zlepšená image města jako podnikatelské destinace
→ zvýšení konkurence v maloobchodě a službách provozovaných ve městě
→ rozvoj odvětví cestovního ruchu
Dopady
→ lokalizace investic a tvorba pracovních míst
→ snížení vyjíždky za obchodem a službami

5.2.5. Přehled prioritní osy 2

Prioritní osa 2 (PO 2): Hospodářský rozvoj města			
Strategický cíl PO 2: Červený Kostelec jako atraktivní lokalita pro podnikatele a investory a místo nabízející dostatek pracovních příležitostí pro své obyvatele			
Oblast a její specifický cíl	Opatření	Typy aktivit	Role města
2.1. Zaměstnanost SC 2.1. Zlepšení podmínek pro zaměstnanost a uplatnění ekonomicky aktivních obyvatel na trhu práce	2.1.1 Sladění nabídky a poptávky na trhu práce	- orientace vzdělávacích programů střední školy na obory /dovednosti uplatnitelné na trhu práce - modernizaci vybavení střední školy pro praktickou výuku orientovanou na potřeby místního/regionálního trhu práce - podpora spolupráce střední školy (příp. škol z okolí) s podniky ve městě či regionu a vytváření podmínek pro zaměstnávání mladých, pro získání praxe (např. koncept tzv. duálního vzdělávání)	motivační
	2.1.2 Sociální podnikání a jiné formy směřující k vyšší ekonomické aktivitě znevýhodněných skupin obyvatel	- podpora výstavby, rekonstrukce, rozšíření a vybavení sociálních podniků - podpora flexibilních forem organizace práce a sladění pracovního a rodinného života (např. organizační úpravy v rámci MŠ, podnikové MŠ, podpora vzniku dětských skupin)	motivační, realizační
2.2. Podpora podnikání ve městě Vytvoření atraktivních podmínek pro rozvoj podnikání ve městě a udržitelné ekonomické využití místního potenciálu	2.2.1 Podnikatelská infrastruktura	- využití opuštěných a nevyužívaných areálů (BF) pro podnikatelské záměry - investiční příprava pro umístění podnikatelských aktivit v případě reálných očekávání jejich využití podnikateli - podpora začínajících podnikatelů (např. příprava a zvýhodněné podmínky využití prostor pro podnikání, sdílení infrastruktury a zázemí apod.) - podpora ekologizace podnikání ve městě, zejména výrobních procesů	realizační, motivační
	2.2.2 Atraktivní podnikatelské prostředí	- propagace města jako významné podnikatelské destinace, realizace nástrojů motivující podnikatele / investory podnikat v Červeném Kostelci - propojování marketingu a informovanosti města s produkty místních podnikatelů (společné prezentace, zahraniční cesty apod.) - nastavení a využívání vazeb, mechanismů a platform pro systematickou spolupráci města s podnikateli	realizační
	2.2.3 Služby a maloobchod	- vytváření podmínek pro zvýšení vybavenosti města maloobchodem a službami, vč. podpory prodeje místních a regionálních produktů - sledování vhodného umístění maloobchodu a služeb (s ohledem na dopravu, ÚP a další)	motivační
	2.2.4 Cestovní ruch	- propagace turisticky významných atraktivit města a jeho okolí - podpora nových atraktivit cestovního ruchu ve městě - větší využití tradičních akcí v cestovním ruchu (Mezinárodní folklorní festival apod.) - intenzivní využívání služeb destinační společnosti k propagaci města a potenciálu cestovního ruchu	realizační, motivační

5.3. Prioritní osa 3: Kvalitní život ve městě

5.3.1. Východiska pro formulaci prioritní osy Kvalitní život ve městě

Kvalitu života obyvatel ovlivňuje kromě měřitelných ukazatelů v oblasti hospodářství či environmentu i celkové prostředí města, jeho vybavenost základní infrastrukturou, jako jsou hřiště, veřejná prostranství, zeleň a další složky městského prostředí, včetně jejich údržby.

Zatímco extravilán (bezprostřední okolí zastavěné části města) je hodnocen jeho obyvateli vesměs velmi pozitivně, vnitřní část města již vykazuje mnohé nedostatky, se kterými je třeba se na úrovni samosprávy vážně zabývat. Ať se jedná o relativně snadno odstranitelné, avšak obyvateli intenzivně pociťované závady, jako je nedostatečný úklid veřejných prostranství nebo o zásadnější a obtížněji řešitelné nedostatky jako je potřeba revitalizace veřejných prostranství nebo uspořádání centra města a návrat jeho přirozených funkcí.

Významným znakem vyspělosti městského prostředí je i stupeň bezbariérovosti a dosažitelnost základní občanské vybavenosti a veřejných služeb pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace. Přestože částečně je již město trasováno jako bezbariérové, zdaleka ne všechna veřejná, ale i dopravní infrastruktura je tímto způsobem dostupná.

Kulturní a společenské aktivity ve městě i vybavenost pro jejich provozování je v Červeném Kostelci ve srovnání s jinými městy na relativně dobré úrovni. Fungují zde kulturní instituce, konají se kulturní akce, včetně nadregionálních a mezinárodních (zejména u nich se nabízí vyšší zapojení do hospodářství města a využití v cestovním ruchu). Fungující spolky a podobné organizace jen dokreslují význam tradic, na nichž lze stavět do budoucna.

V tomto srovnání vychází jak z prováděných analýz, tak ze subjektivního hodnocení obyvatel horší vybavenost města pro sportovní, pohybové a volnočasové aktivity.

Jednou ze základních rolí městského prostředí je i poskytování veřejných služeb svým obyvatelům, příp. lidem ze spádového území. Červený Kostelec jako mikroregionální centrum by měl disponovat přinejmenším základní nabídkou veřejných služeb, jako je školství či sociální služby a jim příslušnou infrastrukturou. Právě tyto veřejné služby jsou v Červeném Kostelci vesměs hodnoceny pozitivně, ať se jedná o dostupnost předškolního a základního vzdělávání, nebo i specifických forem vzdělávání (speciální, umělecké apod.).

Relativně snadno jsou řešitelné i nedostatky, které tato infrastruktura vykazuje (nedostatečné vybavení pro praktickou výuku, zejména přírodovědných a technických disciplín apod.). Zcela zásadním nedostatkem, jehož řešení by si vyžádalo

nemálo politického a zřejmě i finančního kapitálu, je na straně druhé absence vyšších stupňů vzdělávání ve městě - nachází se zde jediná SŠ a žádné vzdělávací zařízení vyššího stupně. V oblasti výkonu sociálních služeb se ve městě koncentruje poměrně silný potenciál zejména v podobě Oblastí charity Červený Kostelec, jež je nejen poskytovatelem sociálních služeb pro město i jeho širší okolí, ale je i významným lokálním zaměstnavatelem. Přesto i zázemí sociálních služeb vykazuje potřebu investic nejen do svého rozšíření, ale také přizpůsobení se vývojovým trendům v této oblasti (deinstitucionalizace apod.).

Zásadní vliv na kvalitu života má i nabídka bydlení. To by mělo být v ideálním případě dosažitelné nejen v potřebné kvalitě, ale i množství a různorodosti co do typů bydlení a jeho dostupnosti širším skupinám obyvatel. Stávající situace v oblasti bydlení v Červeném Kostelci není příliš uspokojivá, co se týká kvality bytového fondu, jehož stáří je ve srovnání s jinými územními celky vyšší. To je do značné míry zapříčiněno nízkou intenzitou bytové výstavby ve městě v posledních letech a tím i významně nízkým podílem nejnovějších bytů. Na tuto situaci již reaguje nový územní plán města, jež vymezuje nově další lokality pro bytovou výstavbu. Ve městě v podstatě absentují vybrané druhy bydlení sociálního charakteru, které by mohly pomoci s řešením některých demografických problémů aktuálních i potenciálních (např. startovací byty pro mladé tak, aby nemuseli kvůli nedosažitelnému bydlení z města odcházet). Ostatně nabídka dostupného bydlení jako celek bezprostředně ovlivňuje obyvatelstvo města, jeho vývoj i strukturu. A přestože současné charakteristiky obyvatelstva města nejsou nijak výjimečné či alarmující, trend vývoje počtu i věkové struktury se postupně zhoršuje a Červený Kostelec tak pomalu následuje vývoj, který v okolních městech lze pozorovat delší dobu.

Tab. 8: SWOT analýza prioritní osy 3

Silné stránky	Slabé stránky
Obyvatelstvo	
→ Stabilní počet obyvatel v posledním desetiletí	→ Změna trendu vývoje počtu obyvatel od r. 2012
→ Mírně vyšší podíl obyvatel ve skupině do 14 let než je průměr v ČR	→ V průměru starší věková struktura populace
→ Stabilní počet obyvatel v centru města, resp. nárůst mezi roky 2001-2011	→ Celkově mírně nižší úroveň vzdělanosti obyvatelstva
→ Pozitivní trend zlepšování vzdělanostní struktury obyvatelstva	
Občanská vybavenost a veřejné služby	
→ Dostatek kapacit škol a vyhovující územní rozmístění	→ Nepřítomnost vyšších stupňů vzdělávání (VOŠ, VŠ), pouze jedna SŠ
→ Přítomnost ZUŠ ve městě	→ Chybí vybrané typy sportovní infrastruktury
→ Existence speciální základní školy	
→ Velmi dobrá úroveň a široké spektrum sociálních služeb	
→ Existence bezbariérových řešení ve městě	
→ Dobrá úroveň vybavenosti města kulturní infrastrukturou	
→ Množství kulturních akcí, včetně akcí nadregionálního charakteru	
→ Existence většího počtu volnočasových a sportovních zařízení	
→ Bohatý spolkový život	
→ Nízká míra kriminality a existující prevence kriminality a bezpečnosti	
Bydlení	
→ Atraktivita města pro bydlení	→ Nízká intenzita nové bytové výstavby
→ Existence ploch vymezených pro bydlení v ÚP	→ Nadprůměrné stáří bytového a domovního fondu
→ Domy s pečovatelskou službou	→ Absence startovacích bytů
→ Nepřítomnost sociálně vyloučených lokalit	
Příležitosti	Hrozby
Obyvatelstvo	
	→ Pokračování makrotrendu stárnutí populace (změna potřeb v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb atd.)
Občanská vybavenost a veřejné služby	
→ Podpora sociálního podnikání (prostředky EU, národní)	→ Změny vytížení kapacit ve školství v návaznosti na demografické trendy
→ Dotační příležitosti ve školství a soc. službách	
Bydlení	
→ Podpora sociálního bydlení jako jednoho z nástrojů deinstitucionalizace sociálních služeb	→ Zvyšování podílu domů využívaných k rekreaci zejména v okrajových částech města
→ Příznivá situace na trhu hypoték zlepšující možnosti financování vlastního bydlení	→ Neřešení problémů se zvýšenou koncentrací sociálně slabšího obyvatelstva

5.3.2. Popis prioritní osy Kvalitní život ve městě

Prioritní osa integruje ty složky, které bezprostředně ovlivňují kvalitu městského prostředí a které přispívají k naplňování základních potřeb jeho obyvatel.

Dosažení potřebné kvality života ve městě má na jeho budoucnost zásadní vliv. Vedle hospodářských charakteristik a existence nabídky práce jsou právě kvalita života a dostupnost základních veřejných služeb a bydlení klíčovými faktory, které ovlivňují atraktivitu města pro obyvatele a rozhodují o vývoji jejich počtu i strukturálních charakteristikách a tím o potenciálu pro rozvoj města.

Musí být snahou města zajistit pro své obyvatele, případně i pro obyvatele z okolí či pro návštěvníky města kvalitní veřejný prostor s dostatkem zázemí pro trávení volného času, sportovní, pohybové a další aktivity. Lidé musí najít ve městě veřejné služby odpovídající jeho velikosti. V tomto ohledu se nabízí jak dlouhodobé aktivity v oblasti rozšíření vyšších stupňů vzdělávání ve městě, na jejichž umístění však město nemá bezprostřední rozhodovací vliv, stejně jako realizace vhodných opatření na modernizaci a dovybavení městských škol. V oblasti poskytování sociálních služeb je třeba podpořit realizaci investic, které budou reagovat jak na vývojové trendy v demografii města, tak na obecné trendy v oboru. Obyvatelé očekávají od města i zajištění přijatelné míry bezpečnosti jak co do prevalence kriminality, tak z pohledu možných živelných pohrom a dalších rizik.

Zvláštní zřetel je v prioritní ose věnován i bydlení jako základní lidské potřebě a faktoru bezprostředně ovlivňujícího další rozvoj města. V tomto ohledu je kromě vytváření podmínek pro soukromý rozvoj bydlení (vymezení ploch v ÚP, případně angažovanost ve vybavenosti pozemků infrastrukturou) zapotřebí zvažovat i vytvoření nabídky specifických forem bydlení pro zvláštní skupiny znevýhodněných obyvatel (senioři, mladí lidé apod.). V neposlední řadě je třeba reflektovat vlastnictví bytového fondu městem a zajišťovat jeho průběžnou údržbu.

V oblasti kultury, volnočasových aktivit a sportu má Červený Kostelec relativně lepší výchozí pozici než srovnatelná města. Přesto se samospráva musí angažovat v podpoře neziskových aktivit tohoto charakteru, aby si město udrželo historicky danou kvalitu a rozsah, zejména v oblasti kultury a spolků. Stejně tak by se mělo v dlouhodobém horizontu zaměřit na řešení pocítovaných deficitů v oblasti sportovní infrastruktury a organizaci sportu a sportovní infrastruktury na svém území.

5.3.3. Strategický cíl prioritní osy Kvalitní život ve městě

Cíl se zaměřuje na rozvoj občanské vybavenosti, veřejných služeb, bydlení, kulturního a společenského života, sportu a volnočasových aktivit, které povedou ke zvýšení atraktivnosti města a ke zkvalitnění života jeho obyvatel.

Strategický cíl PO 3:

Červený Kostelec – příjemné a bezpečné místo k bydlení a životu.

Kvalita městského prostředí a spokojenost obyvatel s životem a dosažitelnými veřejnými službami či bydlením je obtížně měřitelná. V dlouhodobém horizontu je však zcela zásadní pro rozvoj města. S rozvojem technologií a dopravy, kdy se rozvolňuje prostorový vztah mezi místem bydlení a zaměst-

nání bude kvalita prostředí hrát daleko větší roli v rozhodování lidí o stěhování. Pracující lidé, obvykle především vzdělanější, jsou schopni vykonávat své zaměstnání na relativně velké vzdálenosti a budou čím dál častěji spíše než lokality s přímou nabídkou pracovních míst, vyhledávat místa s kvalitními podmínkami pro život a bydlení. Pro tento typ rozvoje má město relativně dobré výchozí podmínky, které je třeba dále prohlubovat a propagovat.

5.3.4. Oblasti a specifické cíle prioritní osy Kvalitní život ve městě

Oblasti a jejich specifické cíle jsou stanoveny podle tematických potřeb vztahujících se k rozvoji města. Prioritní osa 3 řeší celkem 4 oblasti směřující k plnění jejího strategického cíle.

5.3.4.1. Oblast 3.1 Občanská vybavenost a prostředí města

Specifický cíl 3.1: Kvalitní, rozmanitý a čistý veřejný prostor

Specifický cíl je zaměřen zejména na zkvalitňování veřejných prostranství ve městě a jejich jednotlivých prvků – veřejná místa, odpočinkové, relaxační zóny, veřejná zeleň. V rámci oblasti 3.1 jsou řešeny jak rozvojové (investiční) aktivity související například s uspořádáním města a jeho částí, tak i opatření údržby existujících prostranství (nepořádek, zimní údržba). Zvláštním prvkem rozvoje veřejných prostranství je i rozšiřování bezbariérovosti budov sloužících široké veřejnosti. Plnění cíle celkově přispívá ke zlepšení vzhledu a funkčnosti veřejných prostranství ve městě. Město v této oblasti sehrává především realizační roli a samo zajišťuje plnění cílů v této oblasti.

K dosahování specifického cíle jsou navržena tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 3.1.1 Kvalitnější a přívětivější veřejný prostor

- revitalizace veřejných prostranství, vč. zlepšení vzhledu a uspořádání centra města a návrat jeho přirozených funkcí
- revitalizace a údržba zeleně ve městě, rozšiřování odpočinkových a relaxačních veřejných prostranství a zón ve městě (vč. dětských hřišť)
- zajištění údržby veřejných prostranství a míst (vč. úklidu chodníků a ulic, potřebného množství nádob na odpad apod.)
- rozšiřování bezbariérovosti veřejných, případně dalších budov sloužících široké veřejnosti

Role města: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ kvalitnější, vybavenější a čistší veřejná prostranství (vč. hřišť, odpočinkových zón ad.)
→ kvalitní městská zeleň
→ zvýšení počtu bezbariérově dosažitelných míst ve městě
Výsledky
→ oživení veřejného prostoru a zvýšení atraktivity prostředí města
→ zvýšení dostupnosti veřejného prostoru a služeb pro hendikepované
Dopady
→ zvýšení kvality života obyvatel ve městě
→ zvýšení „imigračního potenciálu“ města (motivace lidí nacházet ve městě trvalé bydlení)

5.3.4.2. Oblast 3.2**Veřejné služby****Specifický cíl 3.2: Zajištění základních veřejných služeb ve městě v potřebném rozsahu a kvalitě**

Cíle se zaměřuje na zkvalitnění základních veřejných služeb - sociální služby a školství, ale také zajištění bezpečnosti ve městě.

Hlavní význam oblasti 3.2 spočívá ve vazbě na demografické trendy v území. Ty zásadním způsobem ovlivňují potřebu veřejných služeb a odpovídající infrastruktury. K signifikantním pohybům dochází zejména v krajních věkových kategoriích (kategorie 0-14 a 65+), což jsou právě ty skupiny, jejichž nároky na veřejné služby jsou největší. Předproduktivní složka využívá a potřebuje zejména služby v oblasti vzdělávání, poproduktivní v oblasti sociální. Vedle demografických souvislostí je třeba reflektovat i vývojové trendy, metody v oboru těchto veřejných služeb a vazbu na okolní prostředí.

V oblasti školství bude docházet nejen k posunům kulminačních ročníků z předškolních zařízení do základních škol, ale již i k potřebě reflektovat změny na trhu práce a usměrňovat zaměření vzdělání tak, aby pozdější uplatnitelnost žáků byla co největší (v současnosti zejména technické, přírodovědné disciplíny, jazyky apod.). Současně se jako zásadní z pohledu kvality života ve městě a rovných příležitostí jeví jako velmi významné udržení a rozvoj dalších forem vzdělávání – ať již uměleckého, speciálního či mimoškolního.

V oblasti sociálních služeb je třeba reflektovat zejména zvyšující se podíl obyvatel v poproduktivním věku a tedy klientů sociálních služeb (kvantitativní rozvoj infrastruktury a vybavenosti pro jejich poskytování), ale i trendy směřující zejména k deinstitucionalizaci a udržení klientů sociálních služeb v komunitě po maximálně možnou dobu (kvalitativní rozvoj). S ohledem na strukturu zajištění sociálních služeb v Červeném Kostelci by město mělo v této oblasti co nejvíce podporovat a propagovat organizace zajišťující tyto služby na jeho území. Stejně tak je žádoucí, aby město využilo existující potenciál dobrovolnictví a samo či ve spolupráci s dotčenými subjekty organizovalo akce aktivující tento potenciál.

V oblasti zajištění bezpečnosti plní město nezastupitelnou úlohu realizační (jako zřizovatel městské policie a jednotek požární ochrany) i motivační, kdy jedná s dalšími složkami IZS o zajištění bezpečnosti ve městě a vzájemné spolupráci všech složek. Vedle těchto organizačních aktivit město zajišťuje i nezbytnou infrastrukturu vážící na zvýšení bezpečnosti, vč. subjektivního pocitu bezpečnosti obyvatel, jež má pro kvalitu jejich života ve městě zásadní význam. V té souvislosti zajišťuje například dostatečné osvětlení veřejných prostranství, ale i vybavení pro jím organizované složky IZS.

K dosahování specifického cíle jsou navrženy tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 3.2.1 Sociální služby

- realizace kroků směřujících k deinstitucionalizaci sociálních služeb a podpora terénních a ambulantních služeb poskytovaných pro obyvatele města
- vytvoření nástrojů a mechanismů práce s dobrovolníky a využití potenciálu města v oblasti dobrovolnictví

Role města: realizační, motivační

Opatření 3.2.2 Školství

- zlepšení úrovně zázemí pro poskytování vzdělávání:
 - rozšíření kapacit pro předškolní a základní vzdělávání dle potřeb města
 - výstavba, rekonstrukce a vybavení odborných učeben a laboratoří, zejména technické obory a klíčové kompetence (komunikace v českém a cizích jazycích, matematická schopnost a schopnosti v oblasti vědy a technologií)
 - rozvoj vnitřní konektivity škol a školských zařízení a připojení k internetu
 - úpravy budov a učeben a jejich vybavení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)
- podpora rozšíření středního školství ve městě
- rozšíření možností celoživotního vzdělávání a kurzů všem skupinám obyvatel
- podpora speciálního školství

Role města: realizační, motivační

Opatření 3.2.3 Bezpečnost ve městě

- zajištění potřebného hmotného a personálního vybavení městské policie
- zlepšení spolupráce s obvodním oddělením PČR a jeho udržení jako samostatné organizační jednotky PČR ve městě
- technická opatření směřující se zvýšení bezpečnosti ve městě (zlepšení veřejného osvětlení, rozšíření kamerového systému ve městě)
- podpora činnosti Sboru dobrovolných hasičů ve městě, resp. jeho jednotlivých částech

Role města: realizační, motivační

Opatření 3.2.4 Podpora organizací občanské společnosti poskytujících veřejné služby

- podpora mechanismů pro efektivní spolupráci města s neziskovými a jinými organizacemi zajišťujícími veřejné služby
- propagace činnosti neziskových a jiných organizací poskytujících veřejné služby a jejich přínosu pro město a jeho obyvatele

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ modernizované a aktuálním potřebám přizpůsobené vybavení a infrastruktura veřejných služeb (vzdělávání a sociálních služeb)
→ zavedení opatření v oblasti bezpečnosti (veřejné osvětlení, zlepšená spolupráce složek IZS ad.)
→ zlepšená propagace poskytovatelů veřejných služeb
Výsledky
→ kvalitnější a dostupnější veřejné služby ve městě
→ zvýšení bezpečnosti na území města
→ zlepšení vnímání významu neziskových poskytovatelů veřejných služeb mezi obyvateli města
Dopady
→ snížení vyjíždky obyvatel města za veřejnými službami
→ zvýšení kvality života cílových skupin obyvatel města

5.3.4.3. Oblast 3.3**Dostupné bydlení****Specifický cíl 3.3: Vytvoření podmínek pro dostupné a kvalitní bydlení různých typů**

Pro kvalitu života ve městě je zcela zásadní zajištění dostupného a kvalitního bydlení pro různé skupiny obyvatel. Tím spíše ve vazbě na výchozí podmínky, jaké Červený Kostelec má. Na jedné straně jsou to předpoklady rozvoje rezidenčního charakteru města (kvalitní prostředí, dobrá poloha a dostupnost do okolí, přítomnost základních služeb apod.), na straně druhé deficit, který se v oblasti bydlení v posledních letech či desetiletích vytvořil, kdy se bytová výstavba nerozvíjela dostatečným tempem a stáří bytového fondu ve městě je nadprůměrné. Základním předpokladem bytové výstavby a uspokojování bytových potřeb obyvatel města je dostatek nabídky bytů a prostor pro výstavbu. V tomto ohledu je třeba kromě vytváření rámcových podmínek (ÚPD, ale i normy upravující výstavbu ve městě) zvažovat i rozšiřování nabídky vybavených pozemků zejména tam, kde je to pro město z nějakého důvodu výhodné (ekonomicky nebo jinak) nebo kde nelze spoléhat na trh a soukromé investory.

Město by mělo v reakci na demografické a migrační trendy řešit i nabídku podporovaného bydlení, jako jsou např. malometrážní startovací byty pro mladé lidi či bydlení pro seniory. Údržba a zkvalitňování bytového fondu vlastněného městem jako strategický majetek je samozřejmostí nejen z pohledu řádného hospodáře, ale i pohledu možnosti jeho využití pro rozvoj města žádoucím způsobem (vč. možnosti zvažovat privatizaci jeho části v případě, kdy bude město potřebovat prostředky na zásadní rozvojové záměry).

Přestože zajištění bydlení je ve většině případů soukromou záležitostí, kde navíc existuje jasně tržní prostředí, sehrává město i v této otázce důležitou roli jak motivační, tak realizační. Na straně jedné vytváří podmínky – regulativy, územní plánování ad., z nichž veškeré soukromé iniciativy v oblasti bytové výstavby vychází a jež je také omezují nebo naopak akcelerují. Na straně druhé město sehrává významnou realizační úlohu jednak v oblasti podporovaného bydlení, které trh nedokáže zpravidla efektivně řešit nebo jako vlastník nezanedbatelné části bytového fondu nacházejícího se na území města.

K dosahování specifického cíle jsou navrženy tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 3.3.1 Příprava lokalit pro bytovou výstavbu

- vytváření příznivých podmínek pro rozvoj bytové výstavby ve městě
- investiční příprava ploch pro bydlení

Role města: realizační

Opatření 3.3.2 Zvyšování kvality a dostupnosti podporovaného bydlení

- podpora startovacího bydlení
- modernizace a rozšíření kapacity domu s pečovatelskou službou (bydlení pro seniory)

Role města: realizační

Opatření 3.3.3 Údržba a zlepšení bytového fondu

- péče o městský bytový fond

Role města: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ zvýšení nabídky ploch pro bytovou výstavbu
→ vznik nových podporovaných bytů ve městě pro specifické cílové skupiny
→ kvalitní bytový fond vlastněný městem
Výsledky
→ zlepšení dostupnosti bydlení ve městě pro jeho obyvatele a nově příchozí
→ zlepšení nabídky podporovaného bydlení a uspokojení potřeb specifických cílových skupin
→ udržení či zvýšení hodnoty majetku města
Dopady
→ zlepšení migrační bilance obyvatel
→ snížení rizika sociální exkluze vybraných skupin obyvatel
→ celkové zatraktivnění prostředí města a zvýšení kvality života v něm

5.3.4.4. Oblast 3.4 Kultura, sport, volný čas***Specifický cíl 3.4: Udržení a rozvoj tradice kultury a sportu a jejich využití pro zatraktivnění života ve městě***

Formulace specifického cíle vychází z poznání socioekonomické situace města i z dotazníkových šetření, z nichž je jednoznačně patrný význam zejména kulturní a spolkové tradice, ale i sportovních a volnočasových aktivit pro město a jeho obyvatele.

V oblasti kultury a společenského života se potřeby města soustředí především na doplnění existujících vybaveností o některé specifické formy (zejména s ohledem na potřeby různých věkových kategorií) a na nezbytné úpravy kulturní infrastruktury města. Vedle těchto náročnějších aktivit je neméně významnou i propagace kulturních aktivit a atraktivit ve městě, stejně jako podpora spolků a sdružení, které představují živou kulturu města a bez nichž by nebyla existující vybavenost, vč. divadla pro život města zdaleka tak významná a využitelná.

Obdobně se město zaměří na zlepšení organizace sportovních aktivit a k tomu potřebné infrastruktury a zejména na její doplnění o zázemí pro sporty, za nimiž musí v současnosti obyvatelé města dojíždět a které jednoznačně akcentovali i v dotazníkovém šetření. Důraz bude kladen na vybavenost, jejíž zajištění je v možnostech města a které budou využívány širokým okruhem obyvatel a které budou případně mít i jiné, než výhradně sportovní určení (vč. např. cyklostezek/cyklotras).

Neméně významnou pro udržení tradice kultury a zejména sportu dostupného širokým vrstvám obyvatel je kromě infrastruktury i personální a organizační zajištění. V tomto ohledu sehrávají významnou roli zejména dobrovolníci z řad místních obyvatel, kteří zejména v mládežnických kategoriích vykonávají role trenérů, vedoucích apod. V tomto ohledu musí město jasně demonstrovat vnímání významu tohoto dobrovolnictví, propagovat ho, podporovat či oceňovat.

Realizace opatření má zásadní význam pro rozvoj komunitního způsobu života města, pocit sounáležitosti s městem a v dlouhodobém horizontu pomáhá rozvíjet zejména u mladě generace pocit odpovědnosti za město, jeho vybavení a za dění v něm.

K dosahování specifického cíle jsou navrženy tato opatření a aktivity v jejich rámci:

Opatření 3.4.1 Kulturní a společenský život města

- podpora a propagace tradičních významných kulturních akcí ve městě (zejména Mezinárodní folklorní festival) a inovace jejich provádění
- rozšíření nabídky kulturního a společenského vyžití ve městě pro různé věkové skupiny
- rekonstrukce, modernizace a údržba zařízení pro kulturní a společenské aktivity (divadlo, přírodní amfiteátr)
- podpora místních umělců a uměleckých těles a propagace jejich činnosti
- zlepšení stavu objektů využívaných pro spolkové a komunitní aktivity (sokolovny, klubovny ad.)

Role města: realizační, motivační

Opatření 3.4.2 Sportovní, volnočasové a další obecně prospěšné aktivity

- zlepšení stavu veřejných sportovišť a jejich vybavenosti
- rozšíření infrastruktury pro sport a volný čas o nové objekty
- podpora dobrovolnictví v oblasti sportovních, volnočasových a dalších obecně prospěšných aktivit

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ kvalitní zázemí pro kulturní, sportovní a volnočasové aktivity
→ fungující spolky, kulturní tělesa a sportovní oddíly
Výsledky
→ posílení kulturního života města
→ udržení rozmanitosti spolků a posílení spolkové činnosti ve městě
→ zvýšení nabídky volnočasových a sportovních aktivit
Dopady
→ zachování tradice kultury a sportu ve městě
→ posílení komunitního způsobu života a pocitu sounáležitosti obyvatel
→ snížení vyjíždky za volnočasovými a kulturními aktivitami
→ snížení rizika sociálně patologických jevů ve městě

5.3.5. Přehled prioritní osy 3

Prioritní osa 3 (PO 3): Kvalitní život ve městě				
Strategický cíl PO 3:				
Červený Kostelec - příjemné a bezpečné místo k bydlení a životu.				
Oblast a její specifický cíl	Opatření	Typy aktivit		Role města
3.1. Občanská vybavenost a prostředí města <i>SC 3.1. Kvalitní, rozmanitý a čistý veřejný prostor</i>	3.1.1 Kvalitnější a přívětivější veřejný prostor	- revitalizace veřejných prostranství, vč. zlepšení vzhledu a uspořádání centra města (nám. TGM a okolí) a návrat jeho přirozených funkcí - revitalizace a údržba zeleně ve městě a rozšiřování odpočinkových a relaxačních veřejných prostranství a zón ve městě (vč. dětských hřišť) - zajištění údržby veřejných prostranství a míst (vč. úklidu chodníků a ulic, potřebného množství nádob na odpad apod.) - rozšiřování bezbariérovosti veřejných, případně dalších budov sloužících široké veřejnosti		realizační
	3.2. Veřejné služby	- realizace kroků směřujících k deinstitucionalizaci sociálních služeb a podpora terénních a ambulantních služeb poskytovaných pro obyvatele města - vytvoření nástrojů a mechanismů práce s dobrovolníky a využití potenciálu města v oblasti dobrovolnictví		realizační, motivační
<i>SC 3.2. Zajištění základních veřejných služeb ve městě v potřebném rozsahu a kvalitě</i>	3.2.2 Školství	- zlepšení úrovně zázemí pro poskytování vzdělávání: - rozšíření kapacit pro předškolní a základní vzdělávání dle potřeb města - výstavba, rekonstrukce a vybavení odborných učeben a laboratoří, zejména technické obory a klíčové kompetence (komunikace v českém a cizích jazycích, matematická schopnost a schopnosti v oblasti vědy a technologií) - rozvoj vnitřní konektivity škol a školských zařízení a připojení k internetu - úpravy budov a učeben a jejich vybavení pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) - podpora rozšíření středního školství ve městě - rozšíření možností celoživotního vzdělávání a kurzů všem skupinám obyvatel - podpora speciálního školství		realizační, motivační
	3.2.3 Bezpečnost ve městě	- zajištění potřebného hmotného a personálního vybavení městské policie - zlepšení spolupráce s obvodním oddělením PČR a jeho udržení samostatné organizační jednotky PČR ve městě - technická opatření směřující se zvýšení bezpečnosti ve městě (zlepšení veřejného osvětlení, rozšíření kamerového systému ve městě) - podpora činnosti Sboru dobrovolných hasičů ve městě, resp. jeho jednotlivých částech		Realizační, motivační

	3.2.4 Podpora organizací občanské společnosti poskytujících veřejné služby	- podpora mechanismů pro efektivní spolupráci města s neziskovými a jinými organizacemi zajišťujícími veřejné služby - propagace činnosti neziskových a jiných organizací poskytujících veřejné služby a jejich přínosu pro město a jeho obyvatele	realizační, motivační
3.3. Dostupné bydlení <i>SC 3.3. Vytvoření podmínek pro dostupné a kvalitní bydlení různých typů</i>	3.3.1 Příprava lokalit pro bytovou výstavbu	- vytváření příznivých podmínek pro rozvoj bytové výstavby ve městě - investiční příprava ploch pro bydlení	realizační
	3.3.2 Zvyšování kvality a dostupnosti podporovaného bydlení	- podpora startovacího bydlení - modernizace a rozšíření kapacity domu s pečovatelskou službou (bydlení pro seniory)	realizační
	3.3.3 Údržba a zlepšení bytového fondu	péče o městský bytový fond	realizační
3.4. Kultura, sport, volný čas <i>SC 3.4. Udržení a rozvoj tradice kultury a sportu a jejich využití pro za-traktivnění života ve městě</i>	3.4.1 Kulturní a společenský život města	- podpora a propagace tradičních významných kulturních akcí ve městě (zejména Mezinárodní folklorní festival) a inovace jejich provádění - rozšíření nabídky kulturního a společenského vyžití ve městě pro různé věkové skupiny - rekonstrukce, modernizace a údržba zařízení pro kulturní a společenské aktivity (divadlo, přírodní amfiteátr) - podpora místních umělců a uměleckých těles a propagace jejich činnosti - zlepšení stavu objektů využívaných pro spolkové a komunitní aktivity (sokolovny, klubovny apod.)	realizační, motivační
	3.4.2 Sportovní, volnočasové a další obecně prospěšné aktivity	- zlepšení stavu veřejných sportovišť a jejich vybavenosti - rozšíření infrastruktury pro sport a volný čas o nové objekty - podpora dobrovolnictví v oblasti sportovních, volnočasových a dalších obecně prospěšných aktivit	realizační, motivační

5.4. Prioritní osa 4: Správa města

5.4.1. Východiska pro formulaci prioritní osy Správa města

Město může pro další rozvoj využít své postavení v územní hierarchii (je obcí s POU a mikroregionálním centrem), stejně jako existující zapojení v lokálních i mezinárodních kooperačních sítích. Jakkoli

by bylo vhodné provést revizi členství v těchto strukturách a rozvahu reálných vkladů a přínosů, je zjevné že přinejmenším některé z nich mohou být při jejich racionálním využití účinným prostředkem dalšího rozvoje města.

Strategické řízení města je v Červeném Kostelci realizováno omezeně a bylo

dlouhodobě podhodnoceno. Město disponuje nedostatečným množstvím analytických a strategických dokumentů, které by dlouhodobě a provázaně usměřňovaly jeho rozvoj ať již obecný (zde zejména dosavadní absence strategického plánu) či v konkrétních oblastech jeho života. Stejně tak nejsou zavedeny principy strategického řízení do činnosti jednotlivých odborných útvarů MěÚ.

V oblasti rozvoje města analýza naznačila prostor pro zvýšení investiční aktivity, zejména pokud se týká větších investic a schopnosti využít na jejich realizaci dotace, případně jinou formu pomoci. I přes omezení podpory pro mnohé záměry rozvoje municipalit v novém nastavení kohezní politiky pro období 2014-2020 je stále možnost čerpat nemalé prostředky na další zlepšování prostředí města a zvyšování jeho konkurenceschopnosti. Pozitivem nižší investiční aktivity je zdravé hospodaření města a dobrá finanční kondice, jež společně s nemalými přínosy změn v RUD vytváří prostor pro plánování větších akcí v období realizace strategického plánu. Ten se navíc v podstatě kryje s aktuálním obdobím kohezní politiky a je tak prostor disponibilní zdroje použít na kofinancování dotačních projektů.

Vyhodnocení dotazníkových šetření jednoznačně ukázalo na nedostatečnou míru informovanosti široké veřejnosti i jednotlivých klíčových skupin ze strany města. Dlouhodobě je zapojení veřejnosti do rozhodování a jeho celková transparentnost na nedostatečné úrovni. Přes existenci některých ověřených a pozitivně vnímaných kanálů (zejména Červenokostelecký zpravodaj) a posun v poslední době směrem ke zvýšení participace, je třeba implementace dalších opatření.

Tab. 9: SWOT analýza prioritní osy 4

Silné stránky	Slabé stránky
→ Status obce s POU	→ Prostor pro zlepšení komunikace města s veřejností a klíčovými aktéry
→ Dlouhodobá zkušenost se zapojením do mezi-obecní spolupráce	→ Nižší počet větších strategických investic v posledních pěti letech
→ Existující mezinárodní partnerství města	→ Prostor pro zvýšení využití dotací na rozvoj města
→ Červenokostelecký zpravodaj jako zavedená informační platforma města	
→ Dobré hospodaření města a přijatelná úroveň zadluženosti	
Příležitosti	Hrozby
→ Pozitivní dopad nového rozpočtového určení daní (RUD) pro rozpočet města	→ Vývoj kohezní politiky – postupné omezování dotovatelných témat v rozvoji města a další snížení po r. 2020
	→ Nezachycení trendu větší otevřenosti úřadu a transparentnosti výkonu správy, vč. zapojení veřejnosti

5.4.2. Popis prioritní osy Správa města

Samostatná prioritní osa 4 Správa města má horizontální charakter a prochází napříč jednotlivými složkami života města, resp. ovlivňuje jejich vývoj. Byla stanovena s cílem zvýšení efektivity a transparentnosti provádění samosprávy na úrovni města. Jejím prostřednictvím budou zaváděna opatření a principy, které ve výkonu a organizaci správy města doposud spíše absentovaly. Dojde k zavedení prvků strategického řízení a další profesionalizace správy a zkvalitnění lidských zdrojů pro její výkon.

Prioritní osa cílí i na aktivní posilování role města ať již vůči svému spádovému území nebo ve vztazích a územních celcích širších (ORP, DSO, MAS apod.). Akcentuje rovněž možnosti, které městu a subjektům umístěným na jeho území přináší zahraniční partnerství a kooperace a provádí opatření k jejich rozvoji.

V neposlední řadě reaguje prioritní osa na dlouhodobě podceňovaný prvek informovanosti veřejnosti, transparentnosti správy města a participaci širokého okruhu subjektů na správě věcí veřejných. Prioritní osa počítá se zaváděním nebo posilováním opatření směřujících k nápravě tohoto stavu a zlepšení komunikace s dalšími subjekty lokalizovanými ve městě, s cílem dosahování pokud možno konsenzuálního, participativního a udržitelného rozvoje města.

5.4.3. Strategický cíl prioritní osy Správa města

Strategický cíl PO 4:

Efektivní a transparentní výkon samosprávy města

Formulace strategického cíle obsahuje obě dimenze potřebného směřování města v oblasti výkonu samosprávy. Tou je jednak posílení efektivity, tedy zlepšení provádění správy a jejich výsledků, včetně vazby na využití disponibilních prostředků a jednak zlepšení transparentnosti správy města prostřednictvím zlepšení komunikace s veřejností a s klíčovými aktéry života města (podnikateli, NNO a dalšími) a zvýšením jejich zapojení do rozhodovacích procesů. Pro naplnění dlouhodobé vize města je nezbytné dosažení pokroku jak v efektivitě, tak v otevřenosti a transparentnosti.

5.4.4. Oblasti v rámci prioritní osy Správa města

V návaznosti na formulaci strategického cíle na úrovni prioritní osy jsou navrženy cíle specifické, jejichž naplnění by mělo být ambicí města v oblasti provádění místní samosprávy.

5.4.4.1. Oblast 4.1 Strategické řízení města

Specifický cíl 4.1: Zavedení systému strategického řízení města

Tento specifický cíl je spojen zejména s potřebou zvýšení koncepčního, strategického přístupu k řízení města a jeho rozvoji. V té souvislosti je klíčovou aktivitou realizace strategického plánu města a jeho zavedení do fungování úřadu, jeho odborných útvarů i organizací zakládaných či zřizovaných městem, stejně jako jeho provázání s investiční politikou města a jednotlivými ročními rozpočty.

V reálném kontextu pak půjde zejména o zajištění mechanismů k plnění akčního plánu, jež je souborem konkrétních záměrů vedoucích k naplnění cílů strategického plánu. Strategický plán města jako základní (územní) rozvojová koncepce bude doplněna o koncepcí tematické tam, kde je to vhodné, specifikující konkrétní potřeby a způsoby jejich naplnění v jednotlivých tématech života města (např. školství, sociální služby apod.).

Vedle přípravy a naplňování koncepčních dokumentů je součástí procesu zlepšení strategického řízení města i zlepšení lidských zdrojů na tomto procesu zúčastněných (tj. zejména pracovníků MěÚ a městských organizací), stejně jako zlepšení schopnosti města a jeho jednotlivých subjektů efektivně využívat disponibilní zdroje pro rozvoj.

K dosahování specifického cíle jsou navrženy tyto hlavní aktivity:

- ➔ posílení role strategického řízení a plánování
 - *zpracování, monitoring a aktualizace strategického plánu města, vč. nastavení mechanismů zapojení samosprávy a klíčových aktérů do těchto procesů*
 - *zpracování oborových koncepcí a jejich provázání se strategickým plánem*
 - *nastavení vazeb strategického plánu města, oborových koncepcí a akčních rozvojových plánů na investiční a rozpočtovou politiku*

- provádění účinného systému dalšího vzdělávání úředníků, zaměstnanců města a jimi zakládaných a zřizovaných organizací
- zlepšení podmínek pro získávání externích zdrojů (zejména dotací) městem a ve městě působícími subjekty (vč. podnikatelů, NNO)

Role města: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ vytvoření účinného mechanismu řízení rozvoje města
→ nastavení vztahů mezi jednotlivými politikami města (rozvojovou, investiční, rozpočtovou)
→ realizace efektivního systému vzdělávání pracovníků města a jeho organizací
→ nastavení podmínek pro efektivní využití externích zdrojů pro rozvoj města (dotace ad.)
Výsledky
→ úprava dosavadních procesů řízení rozvoje města
→ zlepšení koncepčního přístupu k řízení města
→ zlepšení kvality lidských zdrojů pro řízení a správu města a výkon veřejných služeb
→ zvýšení využití dotačních příležitostí pro rozvoj města jednotlivými aktéry
Dopady
→ kvalitní a efektivní správa města a řízení jeho rozvoje
→ zajištění dodatečných zdrojů na rozvoj města a realizace dalších rozvojových aktivit

5.4.4.2. Oblast 4.2 Posilování vnějších funkcí města

Specifický cíl 4.2: *Zlepšení postavení a výkonu funkcí města navenek*

Specifický cíl sleduje posílení vnějších funkcí a vazeb města a tím posílení jeho postavení v územní struktuře a zlepšení podmínek pro jeho rozvoj, zejména využitím vnějších potenciálů. Zlepšení spolupráce v lokálním či regionálním kontextu (vytváření svazků a dalších kooperačních aktivit s obcemi) vede ke koordinaci rozvoje v širším územním kontextu a k posílení rozvojových možností, vč. zlepšení reálných příležitostí ovlivnit rozvoj na hierarchicky vyšší úrovni. Rozvojem partnerství s okolními obcemi jsou posíleny také funkce města jako spádového centra mikroregionu.

Vedle toho je třeba rozvíjet spolupráci v mezinárodním měřítku, kdy zejména bilaterální či vícelaterální partnerství přináší řadu příležitostí k rozvoji města ať už díky realizaci výměny zkušeností a dobré praxe či přebíráním nebo inspirací osvědčenými koncepty v místním rozvoji ze zahraničí. Stejně tak je možné tato partnerství využít pro propagaci města, jeho příležitostí v oblasti cestovního ruchu nebo podnikání či dokonce k zapojení do společných projektů mezinárodního významu (přeshraničních či nadnárodních).

Město kromě kooperací s dalšími subjekty veřejné správy může svůj význam v územní hierarchii a zlepšení podmínek pro rozvoj zajistit i aktivní prací s ostatními subjekty, jež mohou ve městě lokalizovat své organizace či pracoviště a tím rozšiřovat spádové území města. To se týká zejména zaměstnavatelů (podniků), ale i služeb vyšších řádů, typicky veřejných služeb. Lokalizací takových činností se zlepšuje poměr vyjíždějících a dojíždějících (např. lokalizací ordinace specializovaného lékaře se sníží vyjíždka obyvatel města do centra vyššího řádu a naopak se zvýší dojíždka z okolních obcí do města) a vytváří se prostor pro realizaci pozitivních multiplikačních efektů, kdy dojíždějící ve městě nejen vyu-

žijí službu, za kterou sem přijeli, ale i další – nákupy, opravy, stravování apod., což vytváří prostor pro rozvoj podnikání a zvýšení zaměstnanosti ve městě a jeho celkový rozvoj.

K dosahování specifického cíle jsou navrženy tyto hlavní aktivity:

- zapojování města do mezinárodní spolupráce a posilování partnerství s obcemi v ČR i zahraničí (výměna zkušeností, propagace, společné projekty apod.)
- posilování funkcí města jako spádového centra přirozeného mikroregionu, podpora lokalizace zaměstnavatelů a veřejných služeb širšího územního významu

Role města: realizační, motivační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ zintenzivnění zapojení města do kooperačních struktur v širším území (vč. mezinárodních)
→ lokalizace zaměstnavatelů či poskytovatelů veřejných služeb ve městě
Výsledky
→ zlepšená spolupráce mezi obcemi a zvýšení potenciálu pro společný rozvoj
→ přenos dobrých praxí, využití znalostí a zkušeností v oblasti rozvoje, veřejných služeb ad.
→ zvyšování spádového charakteru města, zlepšení poměrů vyjíždky a dojíždky
Dopady
→ zefektivnění správy města a zlepšení jeho rozvoje v širším územním kontextu
→ růst významu města v územní hierarchii a vytváření dalších předpokladů a příležitostí rozvoje

5.4.4.3. Oblast 4.3 Otevřený úřad

Specifický cíl 4.3 *Zvýšení informovanosti a účasti veřejnosti a klíčových partnerů na rozhodovacích procesech města*

Obsah specifického cíle vychází z principů otevřeného úřadu a participativního způsobu řízení města se zapojením jak široké veřejnosti, tak klíčových aktérů (podnikatelé, neziskové organizace, příspěvkové organizace, poskytovatelé veřejných služeb, občanské iniciativy a další). Opatření se zaměřuje na rozvoj kanálů a platform informování veřejnosti i dalších skupin o plánech a záměrech města v krátkodobém i dlouhodobém horizontu, stejně jako na podporu aktivit směřujících k vyššímu zapojení obyvatel a klíčových aktérů do rozhodovacích procesů. Cílem je umožnění diskuse s veřejností nad klíčovými otázkami rozvoje a tím posílení jejího vlivu na rozvoj města.

V oblasti informovanosti cílí opatření i na takové praktické otázky jako potřeba obyvatel a klíčových aktérů se na zamýšlené změny či konkrétní aktivity realizované ve městě připravit předem.

Realizací nástrojů informovanosti a participativního řízení rozvoje města dojde nejen k posilování vzájemné důvěry mezi občanem a jím volenou samosprávou, potažmo úřadem a ke zvyšování efektivitu výkonu správy v souladu s místními potřebami, ale i vytváření podmínek k rozvoji založenému na principech Místní Agendy 21, tedy rozvoji na lokální úrovni na základě principů udržitelného rozvoje.

Město v rámci opatření vystupuje jako realizátor - tedy subjekt, který přímo provádí zamýšlené aktivity a nastavuje systém.

K dosahování specifického cíle jsou navrženy tyto hlavní aktivity:

- nastavení či zlepšení kanálů a platforem pro pravidelné informování široké veřejnosti a klíčových aktérů o záměrech města
- realizace nástrojů směřujících k vyššímu zapojení obyvatel a klíčových aktérů do rozvoje města

Role města: realizační

Předpokládané přínosy realizace specifického cíle a jeho aktivit:

Výstupy
→ vznik informačních platforem a fór spolupráce v rámci města
→ nastavení mechanismů pro reálnou účast veřejnosti na správě města
Výsledky
→ zvýšení transparentnosti výkonu správy města
→ přiblížení správy občanům a zvýšení subjektivního pocitu zapojení do věcí veřejných
Dopady
→ efektivnější správa města
→ udržitelný rozvoj municipality

5.4.5. Přehled prioritní osy 4

Prioritní osa 4 (PO 4): Správa města			
Strategický cíl PO 4: <i>Efektivní a transparentní výkon samosprávy města</i>			
Oblast a její specifický cíl	Opatření	Typy aktivit	Role města
4.1. Strategické řízení města SC 4.1. Zavedení systému strategického řízení města	4.1.1 Strategické řízení města	→ Posílení role strategického řízení a plánování: ○ zpracování, monitoring a aktualizace strategického plánu města, vč. nastavení mechanismů zapojení samosprávy a klíčových aktérů do těchto procesů ○ zpracování oborových koncepcí a jejich provázání se strategickým plánem ○ nastavení vazeb strategického plánu města, oborových koncepcí a akčních rozvojových plánů na investiční a rozpočtovou politiku → Provádění účinného systému dalšího vzdělávání úředníků, zaměstnanců města a jimi zakládaných a zřizovaných organizací → Zlepšení podmínek pro získávání externích zdrojů (zejména dotací) městem a ve městě působícími subjekty (vč. podnikatelů, NNO)	realizační
4.2. Posilování vnějších funkcí města SC 4.2. Zlepšení postavení a výkonu funkcí města navenek	4.2.1 Posilování vnějších funkcí města	→ Zapojování města do mezinárodní spolupráce a posilování partnerství s obcemi v ČR i zahraničí (výměna zkušeností, propagace, společné projekty apod.) → Posilování funkcí města jako spádového centra přirozeného mikroregionu, podpora lokalizace zaměstnavatelů a veřejných služeb širšího územního významu	realizační, motivační
4.3. Otevřený úřad SC 4.3. Zvýšení informovanosti a účasti veřejnosti a klíčových partnerů na rozhodovacích procesech města	4.3.1 Otevřený úřad	→ Nastavení či zlepšení kanálů a platforem pro pravidelné informování široké veřejnosti a klíčových aktérů o záměrech města → Realizace nástrojů směřujících k vyššímu zapojení obyvatel a klíčových aktérů do rozvoje města	realizační

6. Implementace strategického plánu

Implementační část Strategického plánu města Červený Kostelec obsahuje základní popis postupů, které umožní efektivně realizovat priority a opatření uvedené ve strategické části Plánu. Proces implementace má dvě navzájem se prolínající roviny.

První se týká práce se strategickým plánem jako klíčovým, zastřešujícím, koncepčním dokumentem rozvoje města - jeho aktualizace, monitoring, evaluace apod.

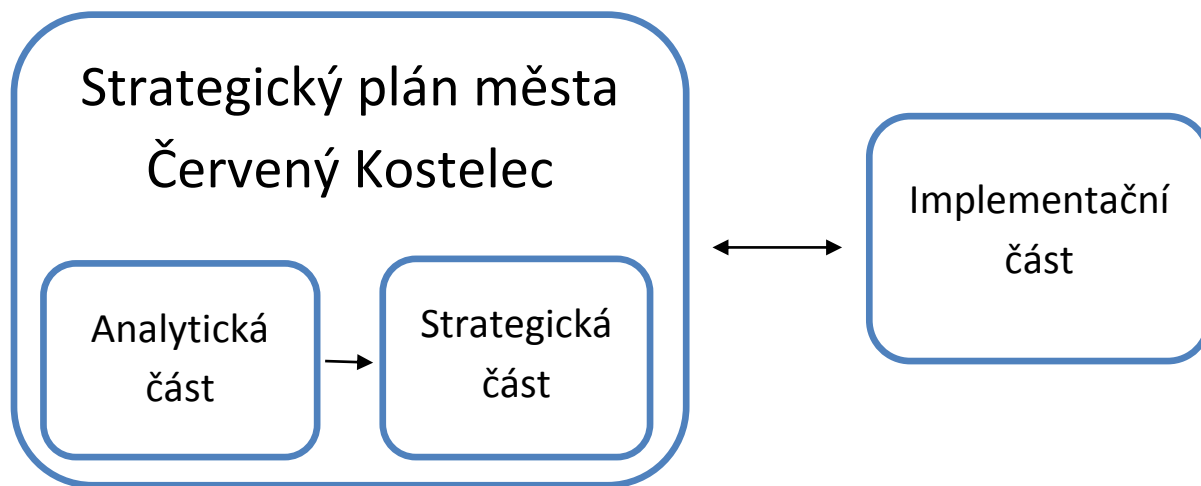
Druhá část se již týká jednotlivých projektů, jejichž prostřednictvím bude docházet k naplňování strategického plánu, jež ve svém souhrnu představují tzv. Akční plán.

Popsány jsou i role jednotlivých aktérů, jak městského úřadu a města a jím zřizovaných, případně zakládaných organizací, tak místních aktérů, kteří na život i rozvoj města mají zásadní vliv.

6.1. Proces implementace strategického plánu

Strategický plán je dokumentem, jenž objektivně a reálně popisuje prostředí města a v návaznosti na to identifikuje oblasti, jejichž naplnění směřuje k jeho efektivnímu rozvoji. K vlastnímu naplnění strategického plánu a jeho cílů je pak zásadní především realizace projektů obsažených v akčním plánu, které vychází z analytické a zejména strategické části SP a představují již hmatatelnou část naplnění strategické koncepce.

Obr. 3: Schéma procesu implementace Strategického plánu

Aby byl připravený strategický plán relevantním dokumentem, aby zůstal použitelným základním podkladem a rámcem myšlenek a jednání o dalším rozvoji města, musí se po svém schválení zastupitelstvem města stát integrální součástí agendy městského úřadu a dokumentem, s nímž je aktivně pracováno, nikoli materiálem, jež skončí v zásuvkách pracovních stolů. Při tom dochází běžně k mnoha konkrétním úkonům a činnostem, s konkrétními garanty a zapojenými subjekty.

6.1.1. Klíčové okruhy činností při implementaci strategického plánu

Aktualizace strategického plánu

Důležitým požadavkem na strategický plán je, aby probíhaly jeho pravidelné aktualizace, jež budou reagovat na změny, ke kterým v území dochází, ať již endogenní (vnitřní) či exogenní (vnější). Aktualizace strategického plánu by měla probíhat v pravidelných, cca pětiletých cyklech a v případě (zásadně) nezměněných podmínek, za nichž je realizován, může mít spíše charakter ověření platnosti nastavení či jeho mírné úpravy, reagující na plynulý vývoj prostředí.

V případě, že dojde k zásadní proměně vnitřního nebo vnějšího prostředí nebo jeho části, je vhodné provést aktualizaci plánu i mimo tento pravidelný interval. Takovou vnější změnou byla např. ekonomická krize nastupující v roce 2009, která během krátkého času podstatně změnila podmínky pro rozvoj municipalit a jejich prostředí, zejména hospodářské. Do budoucna by takové změny mohly přinést např. takové faktory jako je intenzivní migrační vlna, která se přelije i do jednotlivých regionů EU apod.

Vnitřní změnu by mohla přinést zásadní proměna preference rozvoje města Červený Kostelec, jež by byla alespoň zčásti opřena o potřebu reakce na jiné, zpravidla externí vlivy. Zásadní změna preferencí rozvoje způsobená výhradně změnou politické reprezentace města a jejich představ o budoucím rozvoji není zpravidla dostatečným argumentem pro zásadní úpravy strategického plánu,

jehož hlavním přínosem je právě dlouhodobost, koncepčnost rozvoje a schopnost překonávat volební cykly.

Oproti těmto veskrze dynamickým příčinám potřeby aktualizace strategického plánu, je významným důvodem i postupné naplňování jeho jednotlivých cílů a priorit. V rámci procesu monitoringu a evaluace popsaného níže dochází k ověřování postupného plnění strategického plánu a potřeby přijímat nové výzvy a rozvojové cíle. S tím souvisí z podstaty věci potřeba aktualizovat strategický plán.

Implementace strategického plánu musí obsahovat procesy, jak ověřovat jeho plnění i aktuálnost.

Monitoring strategického plánu

Monitoring bude probíhat prostřednictvím sledování naplňování jednotlivých částí strategie, tzn. prioritních os a opatření (včetně jejich cílů) a aktivit, které jsou poté v akčním plánu tvořeny jednotlivými již konkrétními projekty.

Na nejvyšší úrovni bude tedy monitorován zejména průběh realizace projektů obsažených v akčním plánu. Za monitoring odpovídá předem zvolený garant strategického plánu, který spolupracuje s příslušnými odbory a dalšími dotčenými orgány. Z monitoringu je v pravidelných intervalech (půlročních či ročních) vypracována monitorovací zpráva, jež je předmětem projednání volenými orgány města.

Evaluace strategického plánu

Při evaluaci strategického plánu dochází na základě zjištění získaných z monitoringu k ověřování celkové míry naplňování vize a cílů strategického plánu a jeho jednotlivých priorit. Cílem evaluace je tedy zjistit účinnost, účelnost a hospodárnost realizace strategického plánu, ověřit nastavení imple-

mentace a provádění činností jednotlivými aktéry implementace plánu, hodnotit náklady na dosahování cílů strategie. Evaluace může být prováděna v delších, jedno- či dvouletých intervalech.

Z prováděné evaluace mohou vzejít impulsy pro obsahové změny strategického plánu (např. pokud se ukáže snaha o řešení některých vytčených cílů městem jako neefektivní či obtížně realizovatelná), stejně jako

může dojít ke změně nastavení implementační části, pokud nevyhovuje potřebám plnění a kontroly strategického plánu. Zprávy z evaluací jsou předkládány k projednání voleným orgánům města.

Provázání strategického plánu s investiční a rozpočtovou politikou města

Rozvoj města, popsáný, resp. rámovaný strategickým plánem, je vždy v konečném důsledku realizován konkrétními kroky, investičními i neinvestičními záměry a aktivitami, pro něž je třeba zajistit financování. Město a jím zakládané a zřizované organizace hrají klíčovou roli v naplňování strategického plánu.

Další významnou aktivitou implementace strategického plánu je tak zajištění provázanosti jeho cílů a obsahu na rozpočtovou a investiční politiku města. Musí existovat vazba mezi opatřeními a aktivitami obsaženými ve strategickém plánu a jejich konkrétní realizací pomocí projektů akčního plánu, s plánováním výdajů města a jeho organizací v krátkodobém horizontu (každoročně sestavovaný rozpočet), stejně jako v horizontu středně až dlouhodobém (rozpočtový výhled, případně jiné podklady investiční a rozpočtové politiky města).

6.1.2. Zajištění činností při implementaci strategického plánu

Pro implementaci strategického plánu je vhodné vytvořit platformu zahrnující širší spektrum aktérů - **řídící skupinu pro strategický plán**. Její ustavení je projevem nejen významu strategického plánu pro fungování a rozvoj města, ale také nástrojem, jak do jeho naplňování zapojit klíčové aktéry, bez jejichž aktivní činnosti by byl strategický plán jen obtížně realizovatelný.

Její úlohou je v pravidelných intervalech projednávat implementaci strategického plánu a akčního plánu, navrhopat opatření pro zefektivnění jejich naplňování, přicházet s návrhy na případnou úpravu strategického plánu či doplnění akčního plánu apod.

Mělo by se jednat o akční těleso s pracovními úkoly a s omezeným počtem členů. Její součástí by kromě garanta strategického plánu měli být zástupci vedení města a úřadu, vedoucí klíčových odborů města podílejících se na implementaci SP (včetně finančního odboru), podle potřeby pak případně zástupci městských organizací a místních aktérů (NNO, podnikatelé apod.).

Klíčovou roli **hlavního garanta implementace strategického plánu** v rámci města, resp. městského úřadu sehrává Odbor rozvoje města (ORM), jenž i v platné organizační struktuře má mezi svými náplněmi uvedeny činnosti, které bezprostředně váží na přípravu a implementaci strategického plánu, konkrétně zejména: „*příprava dokumentace pro rozvoj města*“. Tento odbor, resp. jeho vedoucí či jiný pověřený pracovník, by měl být hlavním garantem pro strategický plán, jeho aktualizaci a naplňování.

Při implementaci strategického plánu pak ORM zajišťuje zejména tyto konkrétní činnosti:

- řízení procesu aktualizace strategického plánu,
- monitoring a evaluaci strategického plánu, včetně vytváření monitorovacích zpráv pro jednání orgánů města, ve spolupráci s věcně příslušnými odbory městského úřadu,
- příprava podkladů týkajících se strategického plánu pro vedení města a jeho volené orgány,
- zajištění návazností strategického plánu na investiční a rozpočtovou politiku města,
- přípravu podkladů pro jednání řídicí skupiny strategického plánu a její řízení,
- zajišťování motivační role města ve spolupráci s věcně příslušnými odbory,
- propagace a komunikace strategického plánu (a jeho plnění) navenek vůči obyvatelům města, místním aktérům, případně dalším institucím veřejné správy.

6.2. Akční plán

Důležitým dokumentem navazujícím na implementační část strategického plánu je tzv. akční plán. Ten je tvořen jednotlivými projekty schválenými městem, směřujícími k jeho rozvoji a představuje tak operativní nástroj řízení realizace strategického plánu. Vedle akčního plánu obvykle existuje databáze („zásobník“) dalších projektů, které nejsou z různých důvodů zatím zařazeny do akčního plánu (např. z důvodu nedostatku finančních prostředků, prozatím nízké míry aktuality či potřeby, neexistence dotačního nástroje apod.) s tím, že v případě změny situace, například vypsání dotačního titulu či zvýšené aktuality řešit předmět projektu s ohledem na plnění nových povinností z legislativy, mohou být v rámci aktualizace přesunuty do akčního plánu.

Paralelně s tvorbou implementační části strategického plánu byly ze strany města shromažďovány projektové záměry, jež se stanou součástí akčního plánu, případně zásobníku projektů. Jedná se však o permanentní proces. V průběhu dalších let, na který je Strategický plán města Červený Kostelec vytvářen, tak budou další záměry shromažďovány, projednávány a zpracovávány podle potřeb území. Jednotlivé projekty jsou pak přímo v akčním plánu popsány v tzv. kartách projektů udávajících jejich základní, předpokládané charakteristiky (rozpočet a možné zdroje financování, předpokládané termíny realizace, uvedení garanta realizace, apod.). Projekty jsou v akčním plánu řazeny dle jednotlivých opatření a je tak zřejmá linka mezi realizací projektu a jeho příspěvkem k plnění cílů prioritní osy, resp. k dosahování očekávaných výstupů a výsledků.

Realizace projektů nebude probíhat současně, ale postupně dle možností města (finančních, personálních, technických ad.), proto jsou v akčním plánu seřazeny dle priorit s tím, že by měly být naplňovány nejdříve projekty pro město nejdůležitější a nejpotřebnější.

K navrhování dalších projektů bude docházet v rámci běžných činností města a jeho úřadu, jako jsou zasedání zastupitelstva a rady města a jejich orgánů (komisí), odborů MěÚ ad. Dále mohou projektové záměry vznikat například při aktualizaci územního plánu či z iniciativy místních aktérů.

6.2.1. Role jednotlivých aktérů v přípravě a implementaci akčního plánu

Garant akčního plánu

Klíčovou roli hlavního garanta akčního plánu sehrává obdobně jako pro celý strategický plán Odbor rozvoje města (ORM), jenž v organizační struktuře má mezi svými náplněmi uvedeny činnosti, které bezprostředně váží na akční plán, konkrétně:

- příprava dokumentace pro rozvoj města
- plánování a realizace investic
- zpracování podkladů pro dotace a granty

Tento odbor, resp. jeho vedoucí či jiný pověřený pracovník by měl být hlavním garantem pro akční plán, jeho přípravu, aktualizaci a plnění.

Konkrétně by měl garantující odbor zajišťovat především níže uvedené konkrétní činnosti:

Aktualizace akčního plánu

V rámci aktualizace je třeba, aby byly z akčního plánu vyřazeny ty plánované záměry, které již byly realizovány, stejně jako ty, které nemohou být z objektivních příčin oproti původním předpokladům realizovány, např. z důvodu změny vnějších podmínek, vlastnických vztahů. V takovém případě je třeba návrh na vyřazení řádně zdůvodnit a předat k projednání voleným orgánům města.

Na straně druhé je třeba po předchozím projednání průběžně doplňovat akční plán dle aktuálních potřeb a možností s tím, že zásadní změna (fakticky přijetí nového akčního plánu) proběhne v předem stanovených dvou až tříletých cyklech.

V té souvislosti garantující odbor průběžně komunikuje s dalšími klíčovými aktéry rozvoje města tak, aby aktualizovaný akční plán, resp. jeho návrh předkládaný k projednání vedením města, zahrnul pokud možno všechny projektové záměry relevantní z pohledu rozvoje města. To představuje komunikaci uvnitř úřadu s ostatními dotčenými odbory garantujícími jednotlivé složky socioekonomického života města (školství, životní prostředí, sociální služby apod.), dále komunikaci s organizacemi města zajišťujícími veřejné služby (vč. organizací založených městem) a konečně s místními aktéry reprezentovanými neziskovými organizacemi, podnikatelskými subjekty a dalšími.

Komunikace akčního plánu

Nedílnou součástí úspěšné realizace jak strategického tak akčního plánu je jejich správná prezentace a komunikace navenek. Veřejnost a zejména klíčoví aktéři života města, by měli být informováni o směrech, jakým se město hodlá ve střednědobém horizontu ubírat (cíle strategického plánu), stejně jako o konkrétních záměrech, jež k tomu mají v krátkodobém horizontu přispívat (akční plán). Garant by měl těmto aktérům poskytovat průběžnou základní informaci prostřednictvím vhodně volených komunikačních kanálů.

Přípravy podkladů pro projednání akčního plánu vedením města

Akční plán a jeho aktualizace by měly být schvalovány nejvyššími orgány města. Vedle toho by měly tyto orgány být v pravidelných (obvykle přinejmenším půlročních) intervalech informovány o stavu plnění akčního plánu.

Garant připravující podklady pro tato jednání by měl orgánům města:

- poskytnout informace o pokroku v plnění akčního plánu jako celku i pokroku v realizaci projektů v něm obsažených
- poskytnout informaci o výstupech a výsledcích realizovaných projektů a jejich příspěvku k dosahování cílů strategického plánu
- poskytnout zdůvodnění pro návrh na vyřazení některých záměrů z akčního plánu
- předložit návrh na zařazení nových záměrů, jejich iniciátora a hlavní parametry, vč. vazby na strategický plán a jeho cíle a na dopad do rozpočtu města
- navrhnout prioritizaci záměrů akčního plánu a její zdůvodnění (s ohledem na připravenost záměrů, možnost zajištění externích zdrojů na financování, nezbytnost realizace s ohledem na legislativu apod.)

Další aktéři přípravy a realizace akčního plánu

Vedle garanta se na přípravě a realizaci akčního plánu musí aktivně podílet další významní aktéři života města. Ti jsou často iniciátory a realizátory jednotlivých záměrů a svým způsobem tak i nezanedbatelnými nositeli celého rozvoje města. Z pohledu jejich řízení městem je lze rozdělit do dvou skupin.

Aktéři, na jejichž činnost má město bezprostřední vliv, resp. jež jsou městem přímo řízeni

V tomto případě existují poměrně silné řídicí nástroje, jak činnost těchto subjektů v případě potřeby usměrňovat tak, aby přispívaly k plnění cílů strategického plánu, resp. realizovaly projekty akčního plánu. Tito aktéři pak:

- realizují jim příslušné projekty akčního plánu,
- k projednání připravují návrhy nových projektů do akčního plánu směřující k plnění cílů SP,

- poskytují garantovi strategického/akčního plánu podklady pro souhrnné informace pro vedení města o pokroku v jejich implementaci, o výstupech a výsledcích jim příslušných projektů
- do realizace akčního plánu vstupují i nepřímo - v roli mediátorů či motivátorů v projektech, jež přímo nerealizují, ale kde pomáhají vytvářet podmínky pro úspěšnou realizaci třetími subjekty (NNO, podnikatelé apod.)

Místní aktéři mimo struktury města, jež mají vliv na realizaci strategického a akčního plánu

Tito klíčoví aktéři, přestože sami nejsou přímo řízeni městem, ani nejsou navázáni na jeho struktury, přispívají k plnění akčního plánu, resp. k dosahování cílů strategického plánu a k celkovému rozvoji města.

Konkrétně mohou navrhnout projekty pro zařazení do akčního plánu a poskytovat informace o pokroku v jejich dosahování, spolupracovat s městskými organizace na realizaci projektů města apod.

7. Seznam tabulek strategické části

TAB. 1: PŘEHLED ČLENŮ ŘÍDÍCÍ SKUPINY	11
TAB. 2: PŘEHLED ODBORNÝCH KOMISÍ ZAPOJENÝCH DO PŘÍPRAVY STRATEGICKÉHO PLÁNU, VČ. JEJICH PŘEDSEDŮ	12
TAB. 3: CELKOVÁ SWOT ANALÝZA.....	14
TAB. 4: STRATEGICKÉ DOKUMENTY MAJÍCÍ BEZPROSTŘEDNÍ VAZBU NA STRATEGICKÝ PLÁN MĚSTA ČERVENÝ KOSTELEČ.....	17
TAB. 5: KOINCIDENČNÍ MATICE.....	21
TAB. 6: SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OSY 1	25
TAB. 7: SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OSY 2	37
TAB. 8: SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OSY 3	47
TAB. 9: SWOT ANALÝZA PRIORITNÍ OSY 4	58